

Ukens statistikk

4. - 8. oktober 1999

40

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Ny statistikk

• Omsetningsstatistikk. Serveringsvirksomhet, 2. termin 1999	3
• Produksjonsindeks for industrien, august 1999	4
• Byggekostnadsindeks. Rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg, august 1999	5
• Spesialisthelsetjenesten, 1998. Ambulansetjenesten	6
• Spesialisthelsetjenesten, 1998. Spesialister med fylkeskommunale driftsavtaler	8
• Hytteformidlere, august 1999	11
• Detaljomsetningsindeksen, august 1999. Endelige tall	13
• Kommunalt avløp, 1998. Utslepp og reinsing	14
• Kommunalt avløp, 1998. Økonomi	17
• Steriliseringer, 1998	20
• Varekonsumindeksen, august 1999	24
• Befolkningsstatistikk. Inngåtte ekteskap og registrerte partnerskap, 1998	25
• Omsetningsstatistikk. Bygge- og anleggsvirksomhet, 2. termin 1999	27
• Omsetningsstatistikk for varehandel. Reparasjon av kjøretøyer og husholdningsapparater, 2. termin 1999	29
• Årsstatistikk for olje- og gassvirksomheten, 1998	33
• Økonomiske analyser nr. 7/1999. Matvarepriser	36
• Økonomiske analyser nr. 7/1999. Arbeidskraft	37
• Byggekostnadsindeks, boliger, september 1999	38
• Lønnsstatistikk. Lønnsindeks, 2. kvartal 1999. Foreløpige tall	39
• Pleie- og omsorgstjenester, 1998	40
• Omsetningsindeks for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet. 1. kvartal 1999	43
• Kulturstatistikk. Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, per 1. januar 1999	44

Annet stoff

• Statistikk mot år 2000: 1978-1979: Den første levekårsundersøkelsen	46
---	----

Ukens statistikk

Redaksjon: Svein Longva (ansv. red.), Atle Jansson, Aina Landsverk og Ragnfrid Longva.

Trykk: Lobo Grafisk as.

Priser: Pr. år kr 950,- inkl. mva. Enkeltnr. kr 30,- inkl. mva.

ISSN: 0804-0524.

Husk å oppgi kilde: Ukens statistikk, Statistisk sentralbyrå.

Dagens statistikk

Ukens statistikk fungerer som en ukentlig oppsummering av de daglige statistikkfrigivningene på Statistisk sentralbyrås (SSB) webtjeneste. Der blir all ny statistikk presentert under navnet Dagens statistikk, som er en integrert del av hjemmesiden på webtjenesten.

Papirutgaven av Ukens statistikk kan du laste ned i PDF-format fra vår webtjeneste: <http://www.ssb.no/us/>.

I Dagens statistikk presenteres all ny statistikk fra SSB. Statistikken dekker hele spekteret av norsk samfunnsliv. Alle nye statistikker blir presentert med en nyhetsartikkel, tabeller og figurer. På hjemmesiden finner du tittel og ingress, med link til resten av artikkelen. Dagens statistikk blir oppdatert med nye statistikker hver dag kl. 1000.

En oversikt over alle planlagte frigivninger finnes i Statistikk-kalenderen, som du finner på vår webtjeneste:

<http://www.ssb.no/emner/kalender/>.

Publisering

Statistisk sentralbyrå utgir statistikk og analyser i en rekke ulike serier og periodiske publikasjoner. I **Norges offisielle statistikk** inngår Statistisk årbok, Historisk statistikk og Regionalstatistikk. **Samfunnsspeilet** og **Økonomiske analyser** bringer utdypende kommentarer og analyser. **Statistiske analyser** bringer mer "populære" analyser. **Sosiale og økonomiske studier** er en serie for forskningsformidling. **Rapporter** i tilknytning til aktuelle prosjekter og oppdrag. Aktuell statistikk presenteres i temapublikasjoner; **Bank- og kredittstatistikk**, **Månedstatistikk over utenrikshandelen**, **Bygginformasjon**, **Aktuelle befolkningstall**, **Barn og unge**, **Aktuell statistikk** og **Aktuell utdanningsstatistikk**.

I samarbeid med øvrige nordiske statistikkbyråer, utgis årlig Nordisk statistisk årbok, samt en CD-ROM med nordisk statistikk.

Bestilling av publikasjoner

Statistisk sentralbyrå,
Salg- og abonnementservice,
2225 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00

Telefaks: 62 88 55 95

E-post: salg-abonnement@ssb.no

Enkeltpublikasjoner kan også kjøpes hos:
Akademika – avdeling for offentlige publikasjoner
Møllergt. 17, Postboks 8134 Dep, 0033 Oslo
Telefon: 22 11 67 70. Telefaks: 22 42 05 51

Alle publikasjoner finnes i vårt bibliotek.
Telefon: 22 86 46 42/43. Telefaks: 22 86 45 04.

Standardtegn i tabeller

Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Rettet siden forrige utgave	r
Desimalskilletegn	, (.)

Omsetningsstatistikk. Serveringsvirksomhet, 2. termin 1999

Serveringsomsetningen opp 4 prosent

Serveringsbransjen omsatte for 3,60 milliarder kroner 2. termin i år. Med en omsetning i 2. termin 1998 på 3,46 milliarder kroner gir dette en økning på om lag 4 prosent.

Omsetningsøkningen kom i nesten alle fylker. Størst økning hadde Nordland på over 16 prosent, mens økningen i Nord-Trøndelag og Hedmark var på henholdsvis 10 og 8 prosent. Sammenlignet med 2. termin 1998 var det kun Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane som kunne vise til nedgang i omsetningen.

Stor økning siden 1996

Sammenlignet med 2. termin 1996 har det vært stor omsetningsøkning. Økningen har kommet i alle fylker. Størst økning har det vært i Akershus med over 51 prosent, mens Nordland og Rogaland har hatt omsetningsøkning på over 40 prosent. Lavest økning i serveringsomsetningen var det i Finnmark, med litt over 5 prosent sammenlignet med 2. termin 1996.

Tabell 1 Serveringsvirksomhet. Omsetning, etter termin

	Terminer i				Akkumulerte tall i			
	1996	1997	1998	1999	1996	1997	1998	1999
	Millioner kroner							
1. termin	2 376,0	2 667,8	3 116,6	3 254,0	2 376,0	2 667,8	3 116,6	3 254,0
2. termin	2 677,0	3 098,6	3 461,1	3 604,0	5 053,0	5 766,4	6 577,7	6 858,0
3. termin	3 229,0	3 666,7	4 069,9		8 282,0	9 433,1	10 647,6	
4. termin	3 329,0	3 864,9	4 119,1		11 611,0	13 298,0	14 766,7	
5. termin	2 909,0	3 477,3	3 846,2		14 520,0	16 775,3	18 612,9	
6. termin	3 344,0	3 922,2	4 200,8		17 864,0	20 697,5	22 813,7	

Tabell 2 Serveringsvirksomhet. Omsetning, etter termin. Fylke

Fylke	2. termin				Akkumulerte tall i			
	1996	1997	1998	1999	1996	1997	1998	1999
	Millioner kroner							
Hele landet	2 677	3 099	3 461	3 604	5 053	5 766	6 578	6 858
Østfold	79	100	102	106	146	181	192	197
Akershus	195	225	251	263	374	424	479	505
Oslo	618	815	909	938	1 200	1 525	1 753	1 825
Hedmark	90	89	93	100	163	161	173	182
Oppland	139	140	170	174	260	260	320	333
Buskerud	172	181	212	225	322	335	401	421
Vestfold	83	96	100	103	154	175	189	192
Telemark	89	90	106	107	168	168	204	207
Aust-Agder	45	50	53	54	81	89	98	101
Vest-Agder	72	81	94	100	132	152	177	197
Rogaland	189	242	253	268	361	449	482	517
Hordaland	243	261	309	324	452	483	585	608
Sogn og Fjordane	50	52	64	58	84	91	111	101
Møre og Romsdal	100	111	120	115	185	202	232	211
Sør-Trøndelag	181	196	213	219	342	393	416	423
Nord-Trøndelag	53	57	62	68	98	108	117	129
Nordland	126	140	160	185	236	256	293	343
Troms	104	124	139	142	202	227	262	273
Finnmark	49	49	51	52	93	88	95	92

Produksjonsindeks for industri, august 1999

Svak produksjonsutvikling

Industriproduksjon gikk ned med 2 prosent gjennom de første åtte månedene i år sammenlignet med tilsvarende periode i fjor viser ukekorrigerede tall. Svakere utvikling i næringsmiddelindustrien og deler av eksportindustrien ligger bak utviklingen. Fra juli til august i år viser produksjonen en sesongjustert nedgang på 0,6 prosent.

Industriproduksjonen i august viser en nedgang på 5,2 prosent hvis man sammenligner ukekorrigerede tall for samme måned i fjor. Sesongjusterte tall viser en svak nedgang gjennom sommeren. Det kan blant annet forklares med lavere etterspørsel hovedsakelig på hjemmemarkedet og økende konkurranse for mange sektorer.

Utvikling innen industrien

Næringsmiddelindustrien har hatt en svak produksjonsutvikling hittil i år. Produksjonen av fisk og fiskevarer har hatt en nedgang preget av en ekstraordinær råstoffmangel i sommermånedene. Svikt i ordresituasjonen for metallvareindustrien trakk aktiviteten i bransjen ned. Transportmiddelindustrien har hatt en sesongjustert nedgang de siste to måneder. Også her er det en svak utvikling i ordretilgangen som har påvirket situasjonen. Bildet av lavere produksjonsaktivitet for bransjen finner også støtte i andre statistikker. Metallindustrien og elektroteknisk og optisk industri viser fortsatt positiv utvikling. Dette har sammenheng med en fortsatt god eksportrettet etterspørsel.

En økning i produksjon av energivarer

Olje- og gassutvinning har hatt en sesongjustert oppgang på om lag 4 prosent fra juni til august sammenlignet med de tre forrige månedene. Det skyldes blant

annet at nye oljefelt er kommet i produksjon gjennom 1999. Variasjoner i tidspunkt for vedlikeholdsstans på flere felt bidrar til at oljeproduksjonen i august er på et annet nivå enn på samme tid i fjor. Produksjonen i kraftforsyningen viser en økning på 7,3 prosent, ukekorrigert, fra august i år til august i fjor. Økt produksjon av energivarer bidrar tungt til veksten i totalindeksen i samme periode.

Produksjonsindeksen for industrien, august 1999. Prosentvis endring

	Ukekorrigert ¹		Sesongjustert	
	Aug. 98- aug. 99	Jan.-aug. 98-jan.- aug.99	Juli 99- aug. 99	Forrige 3 md.
Totalindeksen	4,9	-1,0	-1,3	4,4
Olje- og gassutvinning	22,2	-1,9	1,9	3,9
Industri.	-5,2	-2,0	-0,6	-0,2
Kraftforsyning	7,3	6,7	-4,7	16,4
Etter varetype				
Innsatsvarer	-8,0	-3,0	-0,9	-0,6
Investeringsvarer.	-1,6	0,6	3,0	2,1
Konsumvarer	-2,9	-2,9	1,3	-0,5
Energivarer	19,0	-0,5	0,6	5,4

¹ Omregnet til standardmåned og korrigert for ulike antall arbeidsdager per uke.

Byggekostnadsindeks. Rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg, august 1999

Stabile rørleggerkostnader

De totale byggekostnadene for rørleggerarbeid i kontor- og forretningsbygg gikk opp med 0,1 prosent fra juli til august i år.

Fra januar til august har de totale installasjonskostnadene steget med 2,0 prosent. Kostnadene for sanitærinstallasjoner økte i denne perioden med 2,2 prosent, mens kostnadene for varmeinstallasjoner gikk opp med 1,7 prosent.

Abonnementskort

Det blir trykket et eget månedlig abonnementskort for indeksen. Kortet kan bestilles hos Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, 2225 Kongsvinger og koster 270 kroner i året.

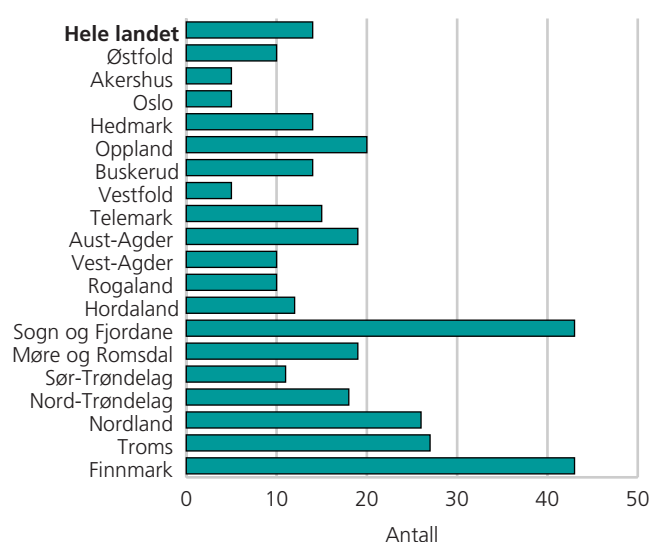
Spesialisthelsetjenesten, 1998. Ambulansetjenesten

Flest ambulanser i nord og vest

Sogn og Fjordane og Finnmark har flest ambulanserbiler per innbygger. Begge disse fylkene hadde 43 ambulanserbiler per 100 000 innbyggere i 1998.

Statistikken for ambulansetjenesten omfatter ambulanserbiler og -båter samt bårebiler. Ambulanserbåter og bårebiler utgjør en liten del av ambulansetjenesten, selv om spesielt ambulanserbåter er en viktig del av ambulansetjenesten vest og nord i landet.

Antall ambulanserbiler per 100 000 innbyggere, etter fylke. 1998

Antall ambulanserbiler per innbygger har en klar sammenheng med geografiske forhold. Sogn og Fjordane og Finnmark fylke hadde 43 ambulanserbiler per 100 000 inn-

byggere i 1998. Det er 29 flere ambulanserbiler enn gjennomsnittet for landet. Ved siden av disse to fylkene, viser tallene at Troms og Nordland hadde nærmere dobbelt så mange ambulanserbiler per innbygger som gjennomsnittet. Ambulansene i disse fylkene var også blant de som kjørte flest kilometer per oppdrag. I Sogn og Fjordane kjørte hver bil i snitt dobbelt så langt per oppdrag som landsgjennomsnittet.

Til sammenligning hadde Oslo, Akershus og Vestfold færrest ambulanserbiler per innbygger. Antall oppdrag per innbygger varierer ikke så mye mellom fylkene, med unntak av Finnmark som hadde tilnærmet dobbelt så mange oppdrag per innbygger som i resten av landet. Som man dermed kunne forvente, har ambulansene i fylker med forholdsvis få ambulanserbiler per innbygger, flere oppdrag per bil enn fylker med forholdsvis mange ambulanserbiler per innbygger. Ambulansene i Oslo, Akershus og Vestfold hadde mer enn dobbelt så mange oppdrag per bil som gjennomsnittet for alle ambulanserbiler i landet. Akershus- og Vestfold-ambulansene kjørte også langt flere kilometer per bil enn gjennomsnittet, mens Oslo-ambulansene hadde en kjørelengde på 95 prosent av snittet.

Antall ambulanserbiler totalt i landet økte med 12 biler fra 1997 til 1998. De fleste fylker har imidlertid ingen endring i antallet fra 1997, og noen fylker har også færre ambulanserbiler i 1998 enn i 1997. Østfold, Rogaland og Nordland har fått flere ambulanserbiler.

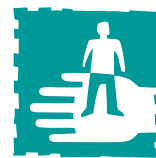
Tabell 1 Antall ambulanserbiler, bårebiler og ambulansebåter, etter fylke. 1996-1998

	Ambulanserbiler			Bårebiler			Ambulansebåter		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998	1996	1997	1998
Hele landet	586	592	604	38	38	36	48	49	47
Østfold	12	14	25	1	1	2	-	-	-
Akershus	22	22	21	-	-	-	1	1	-
Oslo	25	25	23	-	-	-	1	-	1
Hedmark	28	27	26	-	-	-	-	-	-
Oppland	37	37	37	-	-	-	-	-	-
Buskerud	33	33	33	-	-	-	-	-	-
Vestfold	15	11	11	-	-	-	-	-	-
Telemark	25	25	25	-	-	-	1	1	1
Aust-Agder	19	19	19	-	-	-	4	4	4
Vest-Agder	15	16	16	-	-	-	-	-	-
Rogaland	29	29	36	11	12	12	3	3	2
Hordaland	58	57	52	2	3	-	3	3	3
Sogn og Fjordane	45	46	46	5	2	2	7	7	7
Møre og Romsdal	43	48	47	6	6	6	6	6	5
Sør-Trøndelag	30	30	29	-	-	-	1	1	1
Nord-Trøndelag	23	23	23	-	-	-	-	-	-
Nordland	55	58	63	8	9	9	14	14	14
Troms	40	40	40	5	5	5	4	4	4
Finnmark	32	32	32	-	-	-	3	5	5

te kilometer. Totalt og per innbygger, etter fylke. 1998

Tabell 2 Antall ambulanserbiler, oppdrag og kjø-

	Antall ambulanserbiler	Antall oppdrag	Antall kjørte kilometer	Antall oppdrag per bil	Antall km per bil	Antall km per oppdrag	Antall ambulanserbiler per 100 000 innbyggere	Antall oppdrag per 1 000 innbyggere
Hele landet	604	391 103	24 258 942	648	40 164	62	14	88
Østfold	25	23 101	978 201	924	39 128	42	10	94
Akershus	21	31 911	1 540 188	1 520	73 342	48	5	69
Oslo	23	44 248	875 000	1 924	38 043	20	5	88
Hedmark	26	17 393	1 412 419	669	54 324	81	14	93
Oppland	37	14 067	1 631 443	380	44 093	116	20	77
Buskerud	33	23 078	1 502 050	699	45 517	65	14	98
Vestfold	11	14 306	561 103	1 301	51 009	39	5	68
Telemark	25	17 183	992 189	687	39 688	58	15	104
Aust-Agder	19	8 319	720 996	438	37 947	87	19	82
Vest-Agder	16	10 500	699 317	656	43 707	67	10	68
Rogaland	36	27 683	1 036 413	769	28 789	37	10	75
Hordaland	52	47 824	2 090 351	920	40 199	44	12	111
Sogn og Fjordane	46	10 027	1 288 902	218	28 020	129	43	93
Møre og Romsdal	47	20 073	1 531 067	427	32 576	76	19	83
Sør-Trøndelag	29	19 559	1 346 535	674	46 432	69	11	75
Nord-Trøndelag	23	10 032	1 080 066	436	46 959	108	18	79
Nordland	63	24 000	2 050 000	381	32 540	85	26	101
Troms	40	15 864	1 750 963	397	43 774	110	27	106
Finnmark	32	11 935	1 171 739	373	36 617	98	43	161

Spesialisthelsetjenesten, 1998. Spesialister med fylkeskommunale driftsavtaler

Mange flere avtaler med spesialister

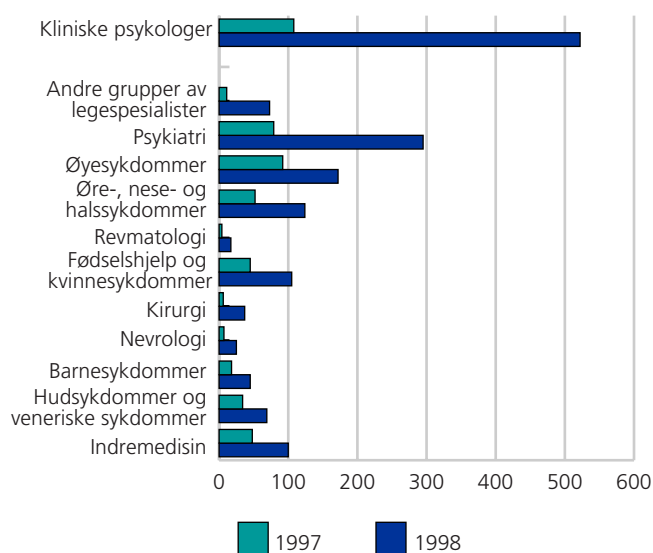
I alt 1 062 legespesialister hadde driftsavtale med fylkeskommunen i 1998. I 1997 var antallet 396. Antall psykiatere med avtale økte mest sett i forhold til de to øvrige store private legespesialistområdene øre-nese-halssykdommer og øyesykdommer.

Den kraftige økningen i avtaler er imidlertid ikke et uttrykk for en stor økning i antall privatpraktiserende legespesialister. Økningen skyldes hovedsakelig at fylkeskommunene har opprettet driftsavtaler med legespesialister i allerede eksisterende privatpraksis. Dette har bakgrunn i en regelendring for adgangen til refusjon fra folketrygden per 1. juli 1998. Etter denne dato, vil helsepersonell med privat praksis uten driftsavtale med fylkeskommunen ikke få adgang til trygderefusjon for sine pasienter. Bakgrunnen for regelendringen er hovedsakelig at myndighetene ønsker bedre styringsmuligheter for utbyggingen av slike tjenester med tanke på geografisk fordeling av tjenestene og prioritering av pasientgrupper.

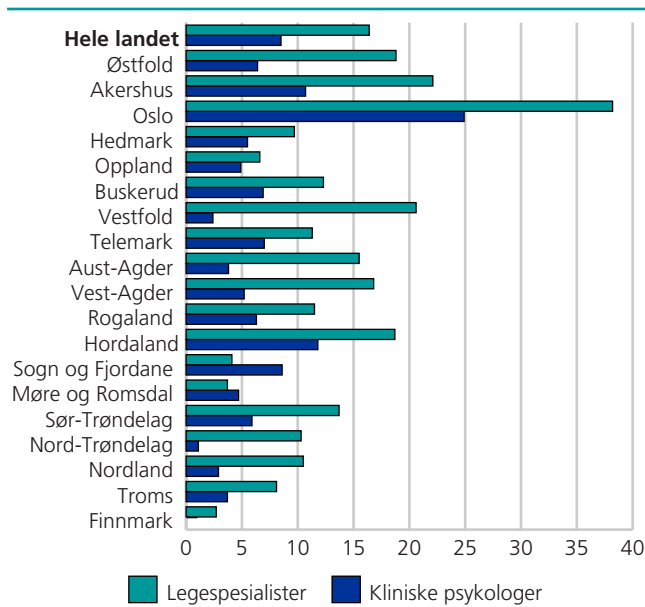
I forbindelse med denne regelendringen, ble det etablert en øremerket tilskuddsordning for fylkeskommuner som per 1. juli 1998 inngikk driftsavtaler med helsepersonell som til da hadde hatt privat praksis uten driftsavtale. Driftsavtaler for spesialister i psykiatri og klinisk psykologi ble prioritert.

Psykiatri og klinisk psykologi utgjør store grupper blant privatpraktiserende helsepersonell med driftsavtale. Begge gruppene hadde en sterk økning i antallet driftsavtaler fra 1997 til 1998, med henholdsvis 216 og 414

Antall driftsavtaler med fylkeskommunen. Grupper av legespesialister og kliniske psykologer, etter fagområde. 1997 og 1998

Årsverk per 100 000 innbyggere, legespesialister og kliniske psykologer, etter fylke. 1998

flere avtaler. Kliniske psykologer er psykologer som arbeider med pasienter.

De øvrige faggrupper av legespesialister med driftsavtale økte imidlertid også kraftig, blant annet samlegruppen "Andre grupper av legespesialister". Her er det først og fremst antall driftsavtaler blant spesialister i anestesilogi som økte; fra én driftsavtale i 1997 til 30 i 1998. Noen nye spesialistgrupper er også kommet til, blant annet ortopedisk kirurgi (syv avtaler i 1998) og plastikkirurgi (fire avtaler i 1998).

Antall avtaler med legespesialister økte i alle fylker med unntak av Finnmark. Når det gjelder kliniske psykologer, ble det ikke inngått nye avtaler i Vestfold og Finnmark i 1998.

Antall årsverk blant legespesialister og kliniske psykologer med driftsavtale økte også forholdsvis mye fra 1997 til 1998. Det gjelder også her for alle fylker med unntak av Vestfold og Finnmark, og for alle fagområder blant legespesialistene. Dette skyldes hovedsakelig den kraftige økningen i antall driftsavtaler og ikke at legespesialistene og psykologene arbeider så mye mer. Antall årsverk per driftsavtale gikk ned fra 1997 til

1998 både innenfor de ulike legespesialistgruppene og blant kliniske psykologer. Unntaket er gruppen aneste-siologi som hadde en økning i antall årsverk per spesia-listavtale fra 1997 til 1998.

Flest årsverk blant legespesialister og psykologer i Oslo

Oslo har flest årsverk per innbygger i 1998, både når det gjelder private legespesialister og kliniske psykologer.

I tillegg til Oslo ligger antall årsverk per innbygger for legespesialister over landsgjennomsnittet i Akershus, Vestfold, Hordaland, Østfold og Vest-Agder. Årsverk per innbygger for kliniske psykologer er over landsgjen-nomsnittet i Akershus, Hordaland, Sogn og Fjordane, i tillegg til Oslo.

Tabell 1 Antall driftsavtaler med fylkeskommunen blant privatpraktiserende legespesialister, etter fagområde. 1996-1998

Fagområde	1996	1997	1998
I alt	385	396	1 062
Indremedisin	44	48	100
Hudsykdommer og veneriske sykdommer	32	34	69
Barnesykdommer	19	18	45
Nevrologi	7	7	25
Kirurgi	5	6	37
Fødselshjelp og kvinnesykdommer	48	45	105
Revmatologi	4	4	17
Øre-, nese- og hals sykdommer	48	52	124
Øyesykdommer	88	92	172
Psykiatri	80	79	295
Andre fagområder	10	11	73

Tabell 2 Antall driftsavtaler med fylkeskommunen blant privatpraktiserende legespesialister og kliniske psykologer, etter fylke. 1996-1998

	Legespesialister			Kliniske psykologer		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998
Hele landet	385	396	1 062	105	108	522
Østfold	21	21	72	7	7	22
Akershus	37	37	199	17	18	60
Oslo	83	81	244	40	39	166
Hedmark	15	15	32	7	10	15
Oppland	7	10	24	3	2	12
Buskerud	23	24	40	4	4	19
Vestfold	25	30	61	4	5	5
Telemark	11	10	28	1	1	15
Aust-Agder	8	8	24	-	-	6
Vest-Agder	9	11	30	-	-	10
Rogaland	27	28	48	13	10	28
Hordaland	54	52	107	6	9	73
Sogn og Fjordane	4	5	6	-	-	11
Møre og Romsdal	4	4	17	-	-	20
Sør-Trøndelag	26	26	49	2	2	35
Nord-Trøndelag	12	15	20	-	-	4
Nordland	11	10	39	-	-	11
Troms	6	7	20	1	1	10
Finnmark	2	2	2	-	-	-

Tabell 3 Antall avtalte årsverk med fylkeskommunen blant privatpraktiserende legespesialister, etter fagområde. 1996-1998

	1996	1997	1998
I alt	338,6	347,3	727,4
Indremedisin	40,2	42,8	75,3
Hudsykdommer og veneriske sykdommer	29,7	31,2	52,7
Barnesykdommer	17,7	16,8	34,1
Nevrologi	6,4	6,4	15,4
Kirurgi	4,2	4,9	19,8
Fødselshjelp og kvinnesykdommer	45,4	42,7	85,2
Revmatologi	3,8	3,8	10,5
Øre-, nese- og hals sykdommer	42,0	46,9	90,7
Øyesykdommer	84,9	85,9	137,1
Psykiaatri	55,7	56,0	167,0
Andre fagområder	8,6	10,0	39,6

Tabell 4 Antall avtalte årsverk med fylkeskommunen blant privatpraktiserende legespesialister og kliniske psykologer, etter fylke. 1996-1998

	Legespesialister			Kliniske psykologer		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998
Hele landet	338,6	347,3	727,4	97,8	98,3	377,9
Østfold	18,4	18,8	46,4	6,5	6,5	15,7
Akershus	34,0	34,3	101,9	14,6	15,3	49,2
Oslo	73,2	73,3	192,0	37,9	36,7	125,4
Hedmark	10,9	10,5	18,1	6,3	7,3	10,2
Oppland	7,0	9,4	12,0	3,0	2,0	9,0
Buskerud	20,8	21,3	28,8	4,0	4,0	16,1
Vestfold	22,5	25,7	43,5	4,0	5,0	5,0
Telemark	9,6	8,7	18,5	1,0	1,0	11,5
Aust-Agder	6,9	6,9	15,7	-	-	3,9
Vest-Agder	8,5	9,5	25,9	-	-	8,0
Rogaland	25,8	26,9	42,3	12,5	9,5	23,3
Hordaland	45,8	44,9	80,7	6,0	9,0	50,9
Sogn og Fjordane	3,4	4,2	4,4	-	-	9,2
Møre og Romsdal	3,3	3,3	9,0	-	-	11,4
Sør-Trøndelag	22,5	22,5	35,8	1,0	1,0	15,3
Nord-Trøndelag	9,5	10,5	13,1	-	-	1,4
Nordland	9,2	9,2	25,1	-	-	6,8
Troms	5,3	5,5	12,2	1,0	1,0	5,6
Finnmark	2,0	2,0	2,0	-	-	-

Hytteformidlere, august 1999

Nesten bare tyske gjester i august

I august i år formidlet norske og utenlandske hytteformidlere over 178 000 overnattinger i private hytter i Norge. Nesten alle overnattinger kom fra det tyske markedet.

Om lag 88 prosent av overnattingene i august kom fra det tyske markedet. Ytterligere 8 prosent kom fra de andre utenlandsmarkedene. Det betyr at 96 prosent av totaltrafikken gjennom hytteformidler var fra utenlandsmarkedet. Trafikken fra det norske markedet var dermed beskjedent.

Over 1 million overnattinger så langt i år

Så langt i år har norske hytter "huset" 1,080 millioner overnattinger. Markedene Tyskland og Danmark har stått for henholdsvis 52 og 23 prosent av totaltrafikken.

Norge har kun vært det tredje største enkeltmarked så langt i år med 14 prosent av totaltrafikken. De andre markedene spesifisert i statistikken har kun marginale andeler.

Sørlands- og vestlandfylkene dominerte

Nesten to av tre hytteovernattinger har vært i Agder, Rogaland og Hordaland i august i år. Hedmark, Buskerud og Agder-fylkene har derimot dominert trafikken så langt i år med nesten 62 prosent.

Tabell 1 Hytteformidlere. Overnattinger, etter gjestenes nasjonalitet og region. August 1999

Region	I alt	Norge	Utlandet i alt	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Nederland	Frankrike	Storbritannia	Europa ellers	Andre land
Hele landet	177 554	6 886	170 668	1 117	3 276	84	155 585	4 643	819	966	2 415	1 763
Oslofjordområdet ¹	10 239	240	9 999	479	512	0	7 951	429	21	252	105	250
Hedmark	6 959	1 376	5 583	84	238	0	4 318	756	21	21	84	61
Oppland	7 380	1 042	6 338	172	1 291	0	3 710	887	21	21	105	131
Buskerud	2 334	1 935	399	0	63	0	336	0	0	0	0	0
Telemark	21 860	153	21 707	25	112	0	20 978	438	0	0	42	112
Agder ²	59 392	1 107	58 285	42	549	0	56 730	447	84	84	147	202
Rogaland	31 968	186	31 782	84	252	42	29 538	563	273	210	420	400
Hordaland	25 682	455	25 227	126	119	0	22 811	661	294	252	609	355
Sogn og Fjordane	9 026	245	8 781	63	140	42	7 024	273	84	105	798	252
Midt-Norge ³	2 567	126	2 441	42	0	0	2 105	147	21	21	105	0
Nord-Norge ⁴	147	21	126	0	0	0	84	42	0	0	0	0

¹ Østfold, Akershus og Vestfold. ² Aust-Agder og Vest-Agder. ³ Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. ⁴ Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell 2 Hytteformidlere. Overnattinger, etter gjestenes nasjonalitet og region. Januar-august 1999

Region	I alt	Norge	Utlandet i alt	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Nederland	Frankrike	Storbritannia	Europa ellers	Andre land
Hele landet	1 080 024	147 702	932 322	76 580	248 753	3 871	558 018	20 397	2 871	4 092	8 563	9 177
Oslofjordområdet ¹	15 340	1 097	14 243	542	1 277	21	10 829	708	21	273	210	362
Hedmark	257 066	52 225	204 841	64 459	114 336	3 066	17 307	3 012	63	21	201	2 376
Oppland	48 063	9 215	38 848	777	7 068	105	26 771	3 047	63	126	597	294
Buskerud	180 688	46 392	134 296	9 011	101 294	91	18 858	2 384	267	147	504	1 740
Telemark	42 946	2 299	40 647	130	1 939	42	36 586	1 040	42	588	147	133
Agder ²	231 519	30 492	201 027	170	17 979	63	177 465	2 945	105	438	583	1 279
Rogaland	93 800	1 476	92 324	252	1 785	42	86 891	1 153	420	399	693	689
Hordaland	99 748	1 847	97 901	378	1 360	63	89 199	2 457	693	735	1 827	1 189
Sogn og Fjordane	75 143	1 301	73 842	336	1 008	147	65 485	2 027	609	924	2 373	933
Midt-Norge ³	31 924	1 085	30 839	378	518	105	26 310	1 330	504	399	1 113	182
Nord-Norge ⁴	3 787	273	3 514	147	189	126	2 317	294	84	42	315	0

¹ Østfold, Akershus og Vestfold. ² Aust-Agder og Vest-Agder. ³ Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. ⁴ Nordland, Troms og Finnmark.

Tabell 3 Hytteformidlere. Overnattinger, etter gjestenes nasjonalitet og måned. 1999

Måned	I alt	Norge	Utlandet i alt	Sverige	Danmark	Finland	Tyskland	Neder- land	Frankrike	Storbri- tannia	Europa ellers	Andre land
I alt	1 080 024	147 702	932 322	76 580	248 753	3 871	558 018	20 397	2 871	4 092	8 563	9 177
Januar	96 218	17 219	78 999	11 916	41 455	382	22 987	965	204	21	70	999
Februar	123 633	29 947	93 686	11 529	63 847	1 907	13 352	1 595	0	39	84	1 333
Mars	198 674	35 168	163 506	29 235	113 954	481	18 059	756	0	63	93	865
April	68 019	23 580	44 439	19 980	3 141	425	19 823	234	21	63	21	731
Mai	60 733	4 205	56 528	258	1 260	42	49 658	3 043	252	525	1 113	377
Juni	91 375	7 780	83 595	713	4 688	147	71 806	3 116	504	756	1 209	656
Juli	263 818	22 917	240 901	1 832	17 132	403	206 748	6 045	1 071	1 659	3 558	2 453
August	177 554	6 886	170 668	1 117	3 276	84	155 585	4 643	819	966	2 415	1 763
September												
Oktober												
November												
Desember												

Detaljomsætningsindeksen, august 1999. Endelige tall

Økt salg av apotekvarer og kosmetikk

Volumindeksen for butikkhandel med apotekvarer, sykepleieartikler, kosmetikk og toalettartikler gikk opp med 8,5 prosent i august i år sammenlignet med august i fjor. Verdiindeksen for denne varegruppen økte med 12,2 prosent i samme periode.

Verdien av omsetningen til disse butikkene har økt med 6,8 prosent hittil i år sammenlignet med samme periode i fjor. Indeksen baserer seg på omsetningen til butikker med næringen butikkhandel med apotekvarer, sykepleieartikler, kosmetikk og toalettartikler.

Volumindeksen for detaljhandel i alt steg med 0,7 prosent i august i år sammenlignet med august i fjor. Verdiindeksen totalt gikk opp med 2,1 prosent og prisindeksen for detaljhandel steg med 1,4 prosent i samme periode. Detaljhandel er i denne sammenheng unntatt motorkjøretøy og bensin. I løpet av årets åtte første måneder steg volumindeksen for detaljhandel i alt med 1,3 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Verdiindeksen steg med 3,2 prosent.

Verdiindeksen for butikkhandel med bredt vareutvalg, som i stor grad består av kolonialforretninger, gikk ned

med 1,3 prosent i august i år sammenlignet med august 1998. Butikkhandel med nærings- og nytelsesmidler i spesialforretninger økte verdien av omsetning med 6,4 prosent. Omsetningen av andre nye varer økte med 3,0 prosent. Denne næringen består av blant annet klær, sko, elektriske varer, møbler og byggevarer.

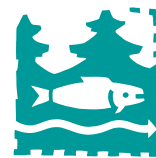
Sesongjustert volumindeks for detaljhandel i alt steg med 2,1 prosent fra juli til august i år. Sammenlignet med snittet av de åtte første månedene i år steg indeksen med 1,5 prosent.

0,2 prosent endring fra foreløpige tall

Endelig verdiindeks for august gikk opp 0,2 prosent mindre enn foreløpige tall som ble publisert 23. september.

Detaljomsætningsindeksen, endelige tall. August 1999. 1995=100

	August 1999	Endring i prosent		
		Juli-august 1999	August 1998- august 1999	September 1997- august 1998 September 1998- august 1999 Januar 1998-august 1998 Januar 1999-august 1999
Detaljhandel i alt, eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. Verdiindeks.	126,1		2,1	3,9
Detaljhandel i alt, eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. Volumindeks ujustert	118,9		0,7	1,7
Detaljhandel i alt, eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. Volumindeks sesongjustert	116,3	2,1	0,9	1,7

Kommunalt avløp, 1998. Utslepp og reinsing

Lågast utslepp på Sør- og Austlandet

Den gjennomsnittlege reinseffekten for fosfor i kommunale avløpsanlegg er høgast i fylka frå Østfold til og med Vest-Agder (Nordsjøfylka), med 91 prosent. Avløpsanlegga i fylka frå og med Rogaland og nordover har ein gjennomsnittleg reinseffekt på berre 29 prosent.

Ved berekning av forureiningsmengder frå kommunale og separate avløpsanlegg fokuserer ein ofte på fosfor. Dette fordi fosfor spelar ei viktig rolle når det gjeld overgjødning (eutrofiering) av elvar, innsjøar og kystområde. I tillegg slepp reinseanlegga i varierende grad ut blant anna nitrogen, organisk stoff og ulike tungmetall.

Utslepp frå kommunale avløpsanlegg

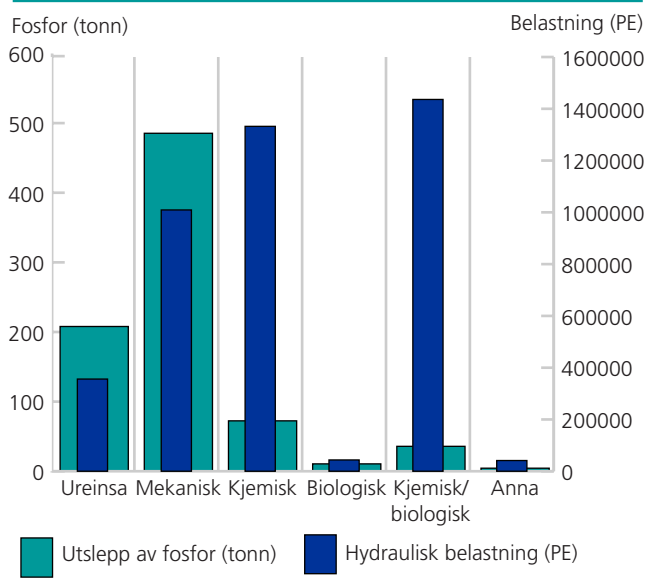
I underkant av 80 prosent av innbyggjarane i Noreg er tilkoppa kommunale avløpsanlegg. Flesteparten av desse (om lag 90 prosent) er tilkoppa reinseanlegg, medan resten (10 prosent) er tilkoppa leidningsnett med utslepp av ureinsa kloakk. I kommunane rundt Indre Oslofjord er tilknytingsgraden på heile 97 prosent, berre 3 prosent av innbyggjarane her er tilkoppa egne separate anlegg.

For 1998 er utsleppa av fosfor frå kommunale reinseanlegg berekna til i underkant av 609 tonn. I tillegg kjem utslepp av fosfor frå ureinsa utslepp som er berekna til i underkant av 208 tonn. Totale utslepp frå kommunale avløpsanlegg blir då i overkant av 816 tonn fosfor. På

landsbasis var den gjennomsnittlege reinseffekten for dei kommunale avløpsanlegga på 66 prosent. Det vart med andre ord fjerna nærare 1 600 tonn fosfor frå avløpsvatnet.

For nitrogen var reinseffekten på landsbasis berre 23 prosent, men enkelte fylke utmerkjer seg i positiv retning, blant anna Oslo og Akershus med 44 prosent og Oppland med 33 prosent. Grunnen til dette er at myndighetene dei siste åra har satsa på utbygging av nitrogenreinsetrin ved enkelte store anlegg i desse fylka. Dei neste åra vil to nye anlegg i Akershus få ferdigstilt nitrogenreinsetrin, noko som vil bidra ytterlegare til reduksjonar i utsleppa av nitrogen til indre delar av Oslofjorden. Lågast reinseffekt for nitrogen finn ein i Finnmark (6 prosent) og Møre og Romsdal (7 prosent), noko som kan forklarast ut frå det faktum at myndighetene ikkje stiller same krav til reinsing i desse områda. Utsleppa av nitrogen frå reinseanlegg er berekna til 13 550 tonn.

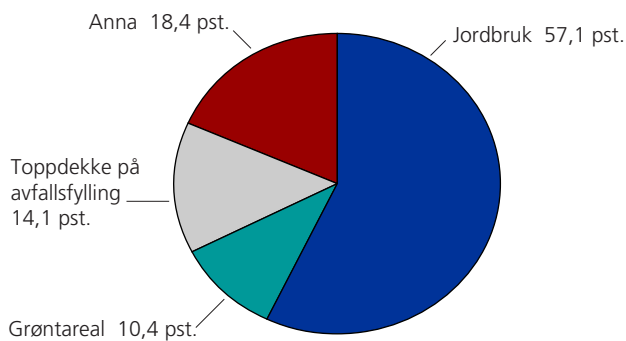
Utslepp av fosfor i forhold til hydraulisk belastning, fordelt på anleggstype. 1998*

Ureinsa utslepp og mekaniske anlegg står for ein stor del av fosforutsleppa, henholdsvis 25 prosent og 59 prosent av dei totale utsleppa frå reinseanlegg, til tross for at dei behandlar ein forholdsvis liten del av den totale mengda avløpsvatn. For kjemisk/biologiske anlegg er forholdet det motsette, utsleppa er små (3 prosent) sjølv om behandla avløpsmengd er stor (34 prosent). Ureinsa utslepp og mekaniske anlegg finn ein stort sett langs kysten frå Rogaland og nordover, medan avanserte kjemiske og kjemisk/biologiske anlegg er mest vanleg på Sør- og Austlandet.

Utslepp frå separate avløpsreinsanlegg

I overkant av 20 prosent av innbyggjarane i Noreg er tilkoppa egne separate avløpsreinsanlegg. For 1998 er det berekna utslepp av til saman 355 tonn fosfor frå desse anlegga. I snitt fjerna slike separate anlegg om lag 34 prosent av tilført fosformengd, noko som inneber at det vart fjerna i underkant av 180 tonn fosfor. Den gjennomsnittlege reinseffekten for separate avløpsanlegg er med andre ord om lag halvparten av det den er for kommunale anlegg. For nitrogen er gjennomsnittleg reinseffekt for denne typen anlegg på berre 16 prosent.

Andel slam disponert til ulike formål. 1998***Slamdisponering**

Slam frå reinseanlegga inneheld både organisk materiale og plantenæringsstoff. Slammet utgjør med andre ord ein verdifull ressurs som gjødsel og jordforbettrings-

middel. I 1998 er til saman 92 300 tonn slamtørrstoff disponerte til ulike føremål. Av dette vart 68 prosent brukt som jordforbettringsmiddel på jordbruks- og grøntareal, ein auke på 3 prosent frå 1997.

Tungmetallinnhald i slam

Ei av ulempe ved slam er at det i varierende grad inneheld ulike tungmetall. Dersom innhaldet av tungmetall er høgare enn fastsette grenseverdier, kan slammet ikkje disponerast på jordbruks- eller grøntareal. Ut frå opplysningar om innhald av tungmetall og disponerte slammengder er total mengd tungmetall i avløpslam berekna. Resultata viser at avløpslammet som vart disponert til ulike føremål i 1998, inneheldt om lag 100 kilo av kvar av tungmetalla kadmium og kvikksølv. Sjølv om gjennomsnittsverdiene er forholdsvis låge, vil mange anlegg oppleve at innhaldet av enkelte tungmetall i periodar vil overstige grenseverdiene, og at slammet difor ikkje kan disponerast på jordbruks- eller grøntareal.

Innhald av tungmetall (1998) og næringsstoff (1996) i slam

	Gjennomsnitt alle anlegg	Høgaste registrerte verdi	Grenseverdi for bruk på jordbruksareal	Grenseverdi for bruk på grøntareal	Total mengd i disponert avløpslam (Tonn)
Tungmetall: (mg pr. kg TS)					
Kadmium (Cd)	0,97	10	2	5	0,10
Krom (Cr)	28,51	644	100	150	1,85
Kopar (Cu)	287,07	3 490	650	1 000	24,26
Kvikksølv (Hg)	1,34	27	3	5	0,10
Nikkel (Ni)	15,40	263	50	80	1,53
Bly (Pb)	21,70	266	80	200	2,70
Sink (Zn)	340,06	1 841	800	1 500	31,85
Andre stoff: (% av TS)					
Organisk materiale	62,53				57 720
Kjeldahl-N	2,82				2 600
Ammonium-N	0,31				290
Totalt fosfor (P)	1,62				1 500
Kalium (K)	0,17				160
Kalsium (Ca)	3,30				3 050

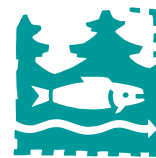
Tabell 1 Utslepp og reinsing av fosfor og nitrogen i avløpsvatn. 1998*

	Utslepp frå anlegga (tonn)		Fjerna frå avløpsvatnet (tonn)		Reinseffekt (prosent)	
	Fosfor	Nitrogen	Fosfor	Nitrogen	Fosfor	Nitrogen
Heile landet	816	13 554	1 576	4 110	66	23
Nordsjøfylka	119	7 134	1 285	3 109	91	31
Resten av landet	698	6 420	291	1 001	29	13
Østfold	12	811	114	100	91	11
Oslo/Akershus	28	2 517	660	1 978	96	44
Hedmark	8	510	97	191	92	27
Oppland	5	478	88	235	95	33
Buskerud	10	629	108	100	92	14
Vestfold	11	629	66	154	85	20
Telemark	9	505	83	87	90	15
Aust-Agder	20	243	23	86	53	26
Vest-Agder	15	813	45	178	75	18
Rogaland	83	1 144	103	226	55	17
Hordaland	149	1 338	40	237	21	15
Sogn og Fjordane	44	328	7	40	13	11
Møre og Romsdal	94	735	29	60	24	7
Sør-Trøndelag	80	917	57	180	41	16
Nord-Trøndelag	45	396	22	79	33	17
Nordland	97	735	15	98	14	12
Troms	66	502	12	61	16	11
Finnmark	40	324	7	21	14	6

Tabell 2 Mengd avløpsslam disponert til ulike formål. 1998*

	\$Til saman	Jordbruk	Grøntareal	Toppdekke på avfallsfylling	Anna
Heile landet	92 570	52 881	9 601	13 049	17 039
Nordsjøfylka	77 315	51 328	7 217	5 036	13 734
Resten av landet	15 255	1 553	2 384	8 013	3 305
Østfold	4 112	1 660	1 828	491	133
Oslo og Akershus	38 586	32 932	300	632	4 722
Hedmark	4 361	1 408	564	968	1 421
Oppland	5 329	2 159	10	1 831	1 329
Buskerud	10 468	6 755	1 202	96	2 415
Vestfold	4 425	3 665	301	0	459
Telemark	6 507	2 699	3 002	342	464
Aust-Agder	802	0	0	558	244
Vest-Agder	2 725	50	10	118	2 547
Rogaland	3 121	0	93	1 630	1 398
Hordaland	4 552	158	470	3 860	64
Sogn og Fjordane	1 787	40	166	1 119	462
Møre og Romsdal	882	240	140	415	87
Sør-Trøndelag	2 838	671	1 455	195	517
Nord-Trøndelag	783	265	60	420	38
Nordland	408	0	0	68	340
Troms	552	179	0	154	219
Finnmark	332	0	0	152	180

Kommunalt avløp, 1998. Økonomi

Kraftig investeringsøkning

Totale bruttoinvesteringer i den kommunale avløpssektoren økte i 1998 med 31 prosent. Den sterke veksten skyldes i hovedsak at byggingen av et nitrogenfjerningsanlegg i Oslo startet opp for fullt.

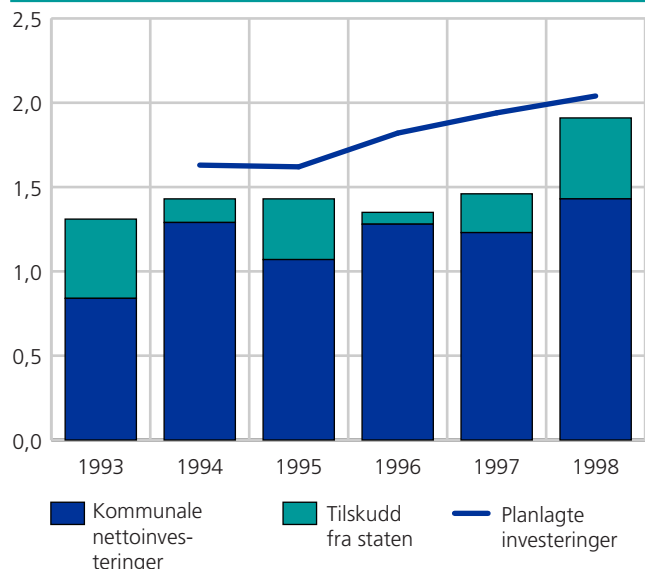
Totale bruttoinvesteringer har fra 1997 til 1998 økt fra 1,46 milliarder til 1,91 milliarder (løpende kroner). Bruttoinvesteringene i 1998 er de høyeste siden 1993, da statistikken startet. På landsbasis ble 93 prosent av planlagte investeringer totalt i avløpssektoren gjennomført i 1998, mot bare 75 prosent året før. Fortsatt investeres det mest i nye og eksisterende ledningsnett, men investeringer i anlegg med nitrogenfjerning økte betraktelig fra 1997 til 1998. Totale investeringer i anlegg med nitrogenfjerning utgjorde i 1998 om lag 167 millioner kroner. Dette er over 33 ganger mer enn til samme formål i 1997.

Ved beregning av forurensningsmengder fra kommunale og separate avløpsanlegg fokuseres det ofte på fosfor. Ut fra Nordsjøavtalen, som berører fylkene fra Østfold til og med Vest-Agder, skal imidlertid også tilførselene av nitrogen halveres innen år 2005 i forhold til 1985. I Norge regnes Indre Oslofjord og Hvalerområdet som spesielt nitrogensensitive områder, og det er planlagt fem anlegg med nitrogenfjerning. Tre større anlegg er ferdig utbygd, ett er under bygging og ett er planlagt.

Inntekter og kostnader økte

Kommunenes gebyrinntekter fra avløpssektoren økte i 1998 på landsbasis og i 18 av 19 fylker. Økningen på

Planlagte og gjennomførte investeringer. 1993-1998. Løpende kroner. Milliarder kroner

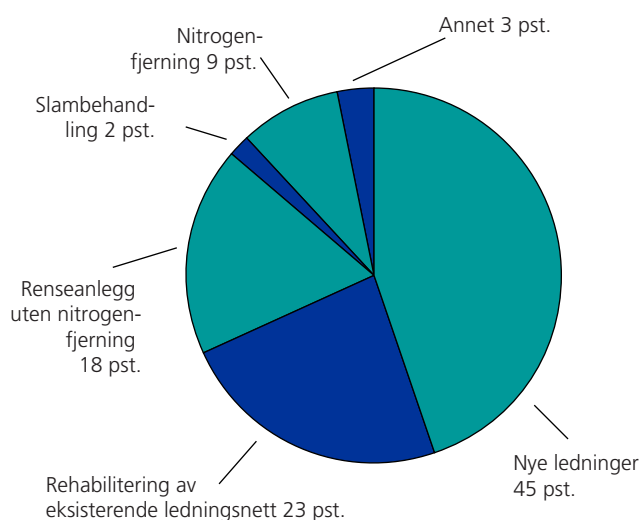
landsbasis er 3 prosent fra i fjor, etter justering for inflasjon. Avløpssektoren kostet kommunene i alt 3,62 milliarder kroner i 1998. Dette er en oppgang på 6 prosent fra året før, etter justering for inflasjon. Forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader (FDV-kostnader) har vært stabile, mens kapitalkostnadene har økt med 14 prosent siden året før. Dette skyldes økningen i investeringer.

Store avvik i tilknytningsgebyr

En sammenligning av kommunenes gebyrsatser for tilknytning til det kommunale avløpsnettet viser at det kan være forskjeller på over 80 000 kroner mellom kommuner innen samme fylke. Det er ingen gjennomgående sammenheng mellom størrelsen på tilknytningsgebyr og årsgebyr. På landsbasis utgjør kommunenes inntekt fra tilknytningsgebyr 255 millioner kroner. Dette er i underkant av 8 prosent av kommunenes gebyrinntekter. Resten utgjøres av årsgebyr. Gjennomsnittlig tilknytningsgebyr på landsbasis i år er 12 267 kroner mot 11 739 kroner i fjor.

Det er nye husbyggere som får merke de store forskjellene i tilknytningsgebyr. Selv kommuner som grenser til hverandre tar svært ulike gebyrer. I Aurskog-Høland er gebyret 84 812 kroner, mens det i nabokommunen Nes er 10 000 kroner. Tilsvarende er tilknytningsgebyret i

Investeringer i den kommunale avløpssektoren, etter type tiltak. 1998. 1 000 kroner

Oppdal i Sør-Trøndelag 53 000 kroner, mens nabokommunen Rennebu tar 14 000 kroner. Drammen og Porsgrunn tilbyr det laveste tilknytningsgebyret i landet på én krone.

Det eksisterer imidlertid noe usikkerhet rundt tallene for tilknytningsgebyr. Kommunene ble bedt om å oppgi sin høyeste sats, men det er alltid en viss risiko for at enkelte kommuner ikke har fulgt denne oppfordringen.

Tabell 1 Bruttoinvesteringer. Planlagte investeringer og investeringer per abonnent i den kommunale avløpssektoren, etter fylke. 1998

Nr. Fylke/landsdel	Investeringer i 1 000 kroner	Planlagte investeringer for 1998. 1 000 kroner	Andel gjennomført av planlagte investeringer. Prosent	Antall abonnenter	Investeringer per abbonent. Kroner
Hele landet	1 908 726	2 043 367	93	1 544 889	1 236
Nordsjøfylkene (1-10)	1 012 788	1 135 818	89	888 619	1 140
Resten av landet (11-20)	895 938	907 549	99	656 270	1 365
01 Østfold	139 435	163 614	85	85 409	1 633
02 Akershus	143 404	102 924	139	160 774	892
03 Oslo	251 407	245 700	102	259 931	967
04 Hedmark	64 482	81 780	79	58 034	1 111
05 Oppland	86 703	106 624	81	56 434	1 536
06 Buskerud	57 985	91 765	63	68 745	843
07 Vestfold	83 062	93 305	89	71 865	1 156
08 Telemark	60 384	76 865	79	50 475	1 196
09 Aust-Agder	41 960	115 505	36	30 601	1 371
10 Vest-Agder	83 966	57 736	145	46 352	1 811
11 Rogaland	181 838	138 000	132	132 766	1 370
12 Hordaland	300 656	254 658	118	144 747	2 077
14 Sogn og Fjordane	25 027	46 450	54	26 229	954
15 Møre og Romsdal	81 001	95 544	85	70 705	1 146
16 Sør-Trøndelag	59 071	93 177	63	105 049	562
17 Nord-Trøndelag	72 517	108 078	67	42 859	1 692
18 Nordland	97 729	87 242	112	60 273	1 621
19 Troms	63 013	61 454	103	52 144	1 208
20 Finnmark	15 086	22 946	66	21 499	702

Tabell 2 Investeringer i den kommunale avløpssektoren, etter type tiltak og fylke. 1998. 1 000 kroner

Nr. Fylke/landsdel	Totalt	Nye ledninger	Rehabilitering av eksisterende ledningsnett	Renseanlegg uten nitrogenfjerning	Slambehandling	Nitrogenfjerning	Annet
Hele landet	1 908 726	854 342	447 688	344 114	35 522	166 701	60 359
Nordsjøfylkene (1-10)	1 012 788	377 578	307 225	85 492	30 165	166 701	45 627
Resten av landet	895 938	476 764	140 463	258 622	5 357	0	14 732
01 Østfold	139 435	97 579	36 414	4 725	193	232	292
02 Akershus	143 404	73 976	67 430	400	1 200	0	398
03 Oslo	251 407	7	39 300	6 400	0	166 300	39 400
04 Hedmark	64 482	23 026	29 616	10 814	284	0	742
05 Oppland	86 703	39 826	13 168	6 167	26 703	169	670
06 Buskerud	57 985	29 771	23 140	3 354	893	0	827
07 Vestfold	83 062	43 048	18 196	21 279	0	0	539
08 Telemark	60 384	32 752	20 211	4 974	337	0	2 110
09 Aust-Agder	41 960	12 557	20 734	7 737	415	0	517
10 Vest-Agder	83 966	25 036	39 016	19 642	140	0	132
11 Rogaland	181 838	53 434	39 270	87 670	115	0	1 349
12 Hordaland	300 656	189 121	21 717	85 708	920	0	3 190
14 Sogn og Fjordane	25 027	8 520	7 160	7 320	583	0	1 444
15 Møre og Romsdal	81 001	38 592	10 682	29 354	2 086	0	287
16 Sør-Trøndelag	59 071	38 304	17 089	3 410	250	0	18
17 Nord-Trøndelag	72 517	33 651	10 164	27 845	0	0	857
18 Nordland	97 729	68 978	20 073	7 115	984	0	579
19 Troms	63 013	35 664	12 548	8 214	281	0	6 306
20 Finnmark	15 086	10 500	1 760	1 986	138	0	702
Total		854 342	447 688	344 114	35 522	166 701	60 359

Tabell 3 Totale årskostnader per abonnent (gjennomsnitt abonnentbasis), etter fylke. 1993-1998

Nr. Fylke/landsdel	1993	1994	1995	1996	1997 ¹	1998
Hele landet	2 405	2 109	2 240	2 081	2 075	2 344
Nordsjøfylkene (01-10)	2 790	2 507	2 648	2 632	2 396	2 629
Av dette kommunene i indre Oslofjord...	2 523	2 045	2 106	2 120	1 726	1 852
Resten av landet (11-20)	1 848	1 585	1 721	1 470	1 662	1 958
01 Østfold	2 881	2 661	2 842	2 841	2 826	3 024
02 Akershus	2 481	2 324	2 488	2 378	2 269	2 656
03 Oslo	2 675	1 955	1 974	2 075	1 567	1 661
04 Hedmark	3 157	2 787	2 830	2 725	2 803	3 046
05 Oppland	5 017	3 422	3 605	3 755	3 467	3 594
06 Buskerud	3 339	2 989	3 443	3 240	3 058	3 282
07 Vestfold	1 712	2 155	2 294	2 332	2 217	2 543
08 Telemark	2 898	2 570	2 956	2 893	2 874	2 956
09 Aust-Agder	2 950	3 529	3 651	3 538	3 377	3 735
10 Vest-Agder	2 687	3 135	3 149	3 035	3 020	3 502
11 Rogaland	2 076	1 992	2 043	1 959	1 958	2 102
12 Hordaland	1 865	1 824	2 070	1 566	1 646	2 040
14 Sogn og Fjordane	1 850	1 722	1 821	1 916	1 772	2 016
15 Møre og Romsdal	1 865	1 685	1 610	1 564	1 545	1 792
16 Sør-Trøndelag	2 206	1 224	1 346	1 337	1 366	1 556
17 Nord-Trøndelag	2 516	2 062	2 270	2 154	2 092	2 487
18 Nordland	1 371	1 149	1 279	783	1 608	1 844
19 Troms	1 593	1 179	1 465	1 335	1 648	1 605
20 Finnmark	794	1 071	1 251	1 137	1 124	1 305

¹ Faktiske tall for abonnenter 1997 er justert med estimerte tall for de kommunene som ikke har rapportert antall abonnenter.

Tabell 4 Gjennomsnittlige gebyrer, etter fylke og landsdel. Kommunebasis. 1994-1999. Kroner

Nr. Fylke/landsdel	Tilknytningsgebyr						Årsgebyr per 140 kvadratmeter bolig					
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Hele landet	8 836	10 661	11 151	11 324	11 739	12 267	1 073	1 452	1 517	1 668	1 770	1 934
Nordsjøfylkene (1-10)	10 000	13 550	14 158	14 260	14 776	15 717	1 376	1 869	1 928	2 078	2 343	2 543
Resten av landet (11-20)	8 069	8 730	9 143	9 378	9 860	9 936	872	1 094	1 176	1 314	1 391	1 536
01 Østfold	7 112	7 450	8 015	7 916	8 248	8 252	1 958	1 979	2 242	2 456	2 576	2 706
02 Akershus	12 788	17 192	15 358	15 395	25 809	20 786	1 646	2 195	2 317	2 403	2 410	2 476
03 Oslo	..	3 570	18 300	18 300	26 117	32 893	770	1 080	1 128	1 128	1 877	2 066
04 Hedmark	10 450	13 315	17 522	17 931	19 147	18 539	1 599	2 485	2 077	2 333	2 449	2 684
05 Oppland	8 557	18 151	22 274	22 891	22 853	23 895	1 629	2 085	2 288	2 413	2 447	2 726
06 Buskerud	8 737	11 780	10 731	11 544	9 642	11 584	1 745	2 462	2 353	2 434	2 316	2 497
07 Vestfold	16 216	16 618	19 379	17 942	20 286	21 094	1 538	1 496	1 686	1 909	2 023	2 163
08 Telemark	5 374	8 058	7 539	6 286	6 146	5 948	..	2 002	2 073	2 359	2 567	2 747
09 Aust-Agder	9 789	12 372	11 148	11 889	12 204	12 866	1 287	1 692	1 738	1 864	2 041	2 393
10 Vest-Agder	9 882	15 512	11 017	11 658	12 371	12 769	1 435	1 596	1 606	1 861	2 094	2 351
11 Rogaland	9 557	10 951	10 401	11 257	11 024	11 359	868	944	1 111	1 162	1 281	1 386
12 Hordaland	8 930	8 495	10 140	10 742	11 132	11 590	803	990	1 098	1 217	1 284	1 442
14 Sogn og Fjordane	8 124	11 556	11 735	11 841	11 954	11 946	1 007	1 179	1 207	1 417	1 460	1 584
15 Møre og Romsdal	8 642	8 926	9 427	9 227	9 247	10 248	899	1 025	1 108	1 242	1 299	1 406
16 Sør-Trøndelag	9 980	11 810	12 313	12 116	13 074	12 299	1 183	1 390	1 475	1 579	1 664	1 856
17 Nord-Trøndelag	7 340	7 588	8 230	9 000	10 734	10 867	1 194	1 690	1 759	1 899	1 953	2 181
18 Nordland	5 280	5 898	7 124	7 698	8 060	7 823	726	951	1 088	1 248	1 324	1 470
19 Troms	3 339	4 198	4 349	4 431	4 573	4 786	662	848	928	1 044	1 101	1 240
20 Finnmark	10 349	12 588	9 524	8 574	9 419	8 922	793	1 309	910	1 131	1 264	1 363

Steriliseringer, 1998

Stabilt antall steriliseringer

Det ble utført 7 850 steriliseringer i 1998. Det er 150 flere enn i 1997, men en markert nedgang sammenlignet med første halvdel av 1980-tallet. I 1985 ble drøyt 10 000 personer sterilisert.

Tallene viser at det var færre menn og flere kvinner som steriliserte seg i 1998 enn året før. Totalt ble 4 699 kvinner og 3 151 menn sterilisert i 1998. De fleste steriliseringene blir utført i aldersgruppen 35-45 år. For kvinner er steriliseringsraten også relativt høy i aldersgruppen 30-34 år.

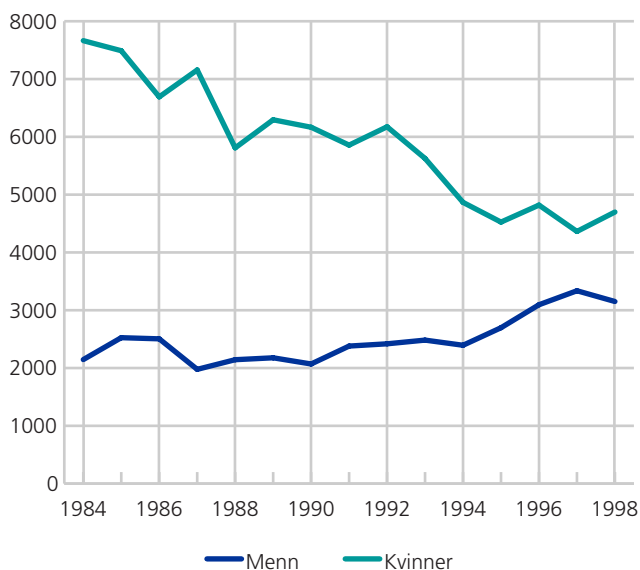
Steriliseringer utføres i henhold til lov om steriliseringer av 3. juni 1977. Personer som har fylt 25 år kan selv begjære sterilisering. Personer under 25 år kan bli sterilisert under visse vilkår, for eksempel ved arvelige sykdommer, fare for kvinnens liv eller helse ved svangerskap og fødsel. I 1998 ble 15 kvinner og 2 menn under 25 år sterilisert.

Poliklinisk behandling

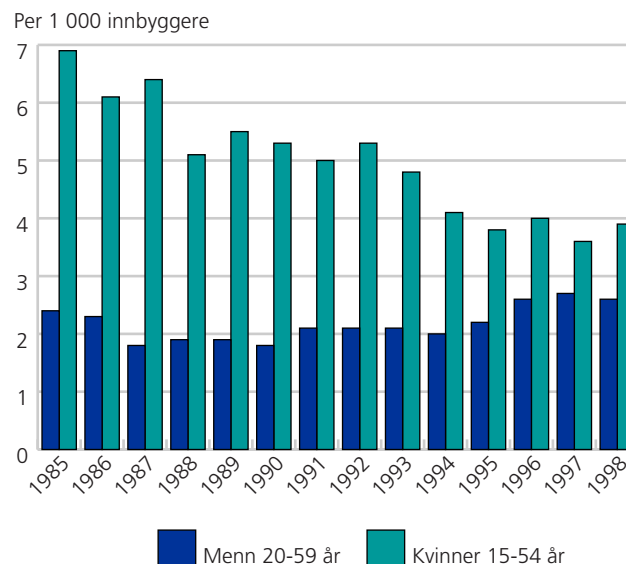
De fleste steriliseringer utføres poliklinisk. Dette gjelder både for menn og kvinner. I tillegg steriliserte over 40 prosent av mennene seg ved et godkjent legekontor i 1998, mens svært få menn ble innlagt på sykehus i forbindelse med steriliseringen. For kvinnene er mønsteret litt annerledes. Vel 36 prosent av kvinnene ble innlagt på sykehus i forbindelse med inngrepet, mens det var svært få som foretok inngrepet på et legekontor.

Gruppert etter behandlingsfylke, er det Telemark og Agder-fylkene som ligger høyest på steriliseringsstatistikken regnet per 1 000 innbyggere, mens Oslo har den laveste steriliseringsraten.

Steriliseringer blant menn og kvinner. 1984-1998

Steriliseringer per 1 000 innbyggere. Alder fra 15-59 år

Tabell 1 Steriliseringer blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper

	Aldersgruppe									Uoppgitt
	Totalt	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50- år	
Menn.....										
1984.....	2 146	1	1	150	542	750	440	185	72	5
1985.....	2 525	-	4	158	625	933	566	169	67	3
1986.....	2 505	-	3	155	603	899	573	201	65	5
1987.....	1 977	1	3	98	445	729	454	164	67	16
1988.....	2 144	1	3	118	488	738	548	155	58	5
1989.....	2 177	1	3	91	471	776	570	200	55	10
1990.....	2 070	-	4	92	446	733	542	183	64	6
1991.....	2 380	-	1	91	470	845	639	239	82	13
1992.....	2 419	-	2	80	449	901	633	252	91	10
1993.....	2 483	-	4	104	452	849	694	306	70	4
1994.....	2 394	-	3	83	466	790	664	289	95	4
1995.....	2 697	-	-	79	476	942	733	343	121	3
1996.....	3 095	-	3	96	545	1 016	894	392	140	9
1997.....	3 337	-	4	98	589	1 111	941	427	161	6
1998.....	3 151	-	2	86	550	1 049	905	395	156	8
Kvinner.....										
1984.....	7 664	10	42	667	1 840	3 015	1 806	258	21	5
1985.....	7 490	13	55	677	1 772	2 801	1 794	266	9	103
1986.....	6 691	6	52	534	1 715	2 417	1 698	259	5	5
1987.....	7 157	5	46	577	1 719	2 600	1 875	315	10	10
1988.....	5 809	7	36	442	1 424	2 150	1 511	225	11	3
1989.....	6 295	7	44	473	1 540	2 273	1 605	330	14	9
1990.....	6 166	14	40	450	1 432	2 245	1 618	347	13	7
1991.....	5 857	4	29	441	1 337	2 153	1 533	335	14	11
1992.....	6 174	7	29	441	1 365	2 434	1 597	343	8	5
1993.....	5 626	4	21	372	1 220	2 182	1 513	301	13	-
1994.....	4 866	5	19	331	1 071	1 848	1 341	239	12	-
1995.....	4 525	5	18	276	991	1 769	1 239	212	13	2
1996.....	4 819	1	9	300	1 059	1 865	1 333	246	6	-
1997.....	4 363	3	16	254	994	1 627	1 220	242	7	-
1998.....	4 699	4	11	283	998	1 777	1 370	247	7	2

Tabell 2 Steriliseringer per 1 000 menn og kvinner i ulike aldersgrupper

	Alder. År								
	Totalt	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år
Menn.....									
1985.....	2,4	0,0	1,0	4,0	5,7	4,4	1,7	0,7	-
1986.....	2,3	0,0	1,0	3,8	5,6	4,1	1,9	0,7	-
1987.....	1,8	0,0	0,6	2,8	4,6	3,0	1,5	0,7	-
1988.....	1,9	0,0	0,7	3,0	4,7	3,4	1,4	0,6	-
1989.....	1,9	0,0	0,6	2,9	4,9	3,5	1,7	0,6	-
1990.....	1,8	0,0	0,5	2,7	4,6	3,3	1,4	0,6	-
1991.....	2,1	0,0	0,5	2,9	5,3	4,0	1,7	0,9	-
1992.....	2,1	0,0	0,5	2,7	5,6	4,0	1,7	0,7	0,2
1993.....	2,1	0,0	0,6	2,8	5,3	4,4	2,0	0,5	0,2
1994.....	2,0	0,0	0,5	2,8	4,9	4,3	1,8	0,6	0,2
1995.....	2,2	-	0,4	2,8	5,8	4,7	2,1	0,7	0,3
1996.....	2,6	0,0	0,5	3,2	6,2	5,7	2,4	0,8	0,3
1997.....	2,7	0,0	0,6	3,4	6,8	5,9	2,8	0,9	0,2
1998.....	2,6	0,0	0,5	3,1	6,4	5,7	2,6	1,0	0,1
Kvinner.....									
1985.....	6,9	0,1	0,4	4,4	11,9	18,3	14,6	2,7	0,1
1986.....	6,1	0,0	0,3	3,5	11,4	16,0	12,8	2,5	0,1
1987.....	6,4	0,0	0,3	3,8	11,2	17,5	13,1	3,0	0,1
1988.....	5,1	0,0	0,2	2,9	9,2	14,6	10,1	2,1	0,1
1989.....	5,5	0,0	0,3	3,0	10,0	15,3	10,5	2,9	0,1
1990.....	5,3	0,1	0,2	2,8	9,3	15,6	10,6	2,8	0,1
1991.....	5,0	0,0	0,2	2,7	8,7	14,1	10,3	2,4	0,2
1992.....	5,3	0,0	0,2	2,4	8,8	15,9	10,8	2,4	0,1
1993.....	4,8	0,0	0,1	2,3	7,8	14,1	10,3	2,0	0,1
1994.....	4,1	0,0	0,1	2,0	6,8	11,9	9,0	1,6	0,1
1995.....	3,8	0,0	0,1	1,6	6,2	11,3	8,2	1,4	0,1
1996.....	4,0	0,0	0,1	1,8	6,6	12,0	8,9	1,6	0,0
1997.....	3,6	0,0	0,1	1,5	6,0	10,5	7,9	1,7	0,0
1998.....	3,9	0,0	0,1	1,7	6,0	11,3	8,8	1,7	0,0

Tabell 3 Steriliseringer, etter kjønn og alder. Behandlingsfylke. 1998

Kjønn og behandlingsfylke	Alder									Uoppgitt	
	I alt	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50- år		
Menn											
Hele landet	3 151	-	2	86	550	1 049	905	395	156	8	
Østfold	111	-	-	5	33	39	23	10	1	-	
Akershus	94	-	1	2	18	36	21	10	6	-	
Oslo	244	-	-	1	38	70	76	33	25	1	
Hedmark	175	-	1	1	25	64	53	25	6	-	
Oppland	61	-	-	4	12	17	19	5	4	-	
Buskerud	138	-	-	5	24	47	41	13	6	2	
Vestfold	208	-	-	4	44	60	65	27	7	1	
Telemark	307	-	-	15	56	100	80	44	12	-	
Aust-Agder	169	-	-	6	35	65	43	14	6	-	
Vest-Agder	311	-	-	9	59	101	87	40	14	1	
Rogaland	395	-	-	9	62	153	115	46	10	-	
Hordaland	407	-	-	13	55	127	135	52	24	1	
Sogn og Fjordane	67	-	-	1	6	26	18	10	6	-	
Møre og Romsdal	88	-	-	2	16	22	30	11	6	1	
Sør-Trøndelag	60	-	-	3	14	24	9	6	3	1	
Nord-Trøndelag	65	-	-	3	7	20	20	7	8	-	
Nordland	199	-	-	3	32	65	56	32	11	-	
Troms	52	-	-	-	14	13	14	10	1	-	
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kvinner											
Hele landet	4 699	4	11	283	998	1 777	1 370	247	7	2	
Østfold	195	-	-	9	48	82	46	7	3	-	
Akershus	546	-	-	23	94	230	172	26	-	1	
Oslo	363	-	-	11	70	133	126	22	1	-	
Hedmark	250	-	-	12	52	100	76	10	-	-	
Oppland	175	-	-	7	41	61	54	12	-	-	
Buskerud	287	2	3	31	52	110	78	10	1	-	
Vestfold	74	-	2	7	18	25	16	6	-	-	
Telemark	335	-	1	24	89	119	93	9	-	-	
Aust-Agder	146	1	2	9	33	49	46	6	-	-	
Vest-Agder	304	-	-	18	73	101	96	16	-	-	
Rogaland	207	-	-	19	43	89	44	12	-	-	
Hordaland	171	1	-	10	29	60	60	11	-	-	
Sogn og Fjordane	104	-	-	5	15	45	31	8	-	-	
Møre og Romsdal	414	-	-	13	94	162	123	21	1	-	
Sør-Trøndelag	262	-	1	28	58	93	67	15	-	-	
Nord-Trøndelag	251	-	-	21	58	90	66	16	-	-	
Nordland	272	-	2	15	69	103	68	14	1	-	
Troms	221	-	-	14	42	69	79	16	-	1	
Finnmark	122	-	-	7	20	56	29	10	-	-	

Tabell 4 Utførte steriliseringer, etter behandlingsform og kjønn. Behandlingsfylke. 1998

Kjønn og fylke	I alt	Innlagt sykehus	Poliklinisk	Godkjent legekontor
Menn				
Hele landet	3 151	23	1 794	1 334
Østfold	111	-	95	16
Akershus	94	7	87	-
Oslo	244	-	122	122
Hedmark	175	-	45	130
Oppland	61	-	61	-
Buskerud	138	1	137	-
Vestfold	208	-	110	98
Telemark	307	7	127	173
Aust-Agder	169	-	-	169
Vest-Agder	311	-	193	118
Rogaland	395	-	93	302
Hordaland	407	-	361	46
Sogn og Fjordane	67	-	67	-
Møre og Romsdal	88	1	60	27
Sør-Trøndelag	60	-	4	56
Nord-Trøndelag	65	-	65	-
Nordland	199	6	116	77
Troms	52	1	51	-
Finnmark	-	-	-	-
Kvinner				
Hele landet	4 699	1 708	2 966	25
Østfold	195	175	20	-
Akershus	546	287	259	-
Oslo	363	162	201	-
Hedmark	250	38	212	-
Oppland	175	46	128	1
Buskerud	287	61	226	-
Vestfold	74	27	47	-
Telemark	335	214	121	-
Aust-Agder	146	8	138	-
Vest-Agder	304	31	273	-
Rogaland	207	98	85	24
Hordaland	171	22	149	-
Sogn og Fjordane	104	52	52	-
Møre og Romsdal	414	103	311	-
Sør-Trøndelag	262	65	197	-
Nord-Trøndelag	251	19	232	-
Nordland	272	67	205	-
Troms	221	221	-	-
Finnmark	122	12	110	-

Varekonsumindeksen, august 1999

Varekonsumet uforandret

Varekonsumindeksen viste ingen vekst fra juli til august, korrigert for normale sesongvariasjoner.

Den ujusterte varekonsumindeksen var i august 0,7 prosent høyere enn den var i samme måned året før. Den lavere veksten i den sesongjusterte varekonsumindeksen, sett i forhold til detaljomsetningsindeksen, kan tilskrives konsumgruppen motorkjøretøyer.

Varekonsumindeks, august 1999. Sesongjustert og ujustert volumindeks. August 1998-august 1999. 1995=100

Periode	Sesong-justert	Prosent endring fra måneden før	Ujustert	Prosent endring fra samme måned året før
1998				
August	115,4	-0,1	116,6	6,8
September	112,9	-2,2	110,1	2,6
Oktober	113,4	0,4	116,2	0,9
November	112,7	-0,6	112,1	1,5
Desember	109,6	-2,8	150,4	-2,4
1999				
Januar	112,5	2,6	105,4	1,0
Februar	115,3	2,5	97,8	4,8
Mars	112,2	-2,7	114,6	9,2
April	114,8	2,3	98,7	-6,9
Mai	112,2	-2,3	105,6	-4,8
Juni	114,2	1,8	115,1	1,6
Juli	115,2	0,9	117,5	-0,9
August	115,2	0,0	117,4	0,7

Befolkningsstatistikk. Inngåtte ekteskap og registrerte partnerskap, 1998

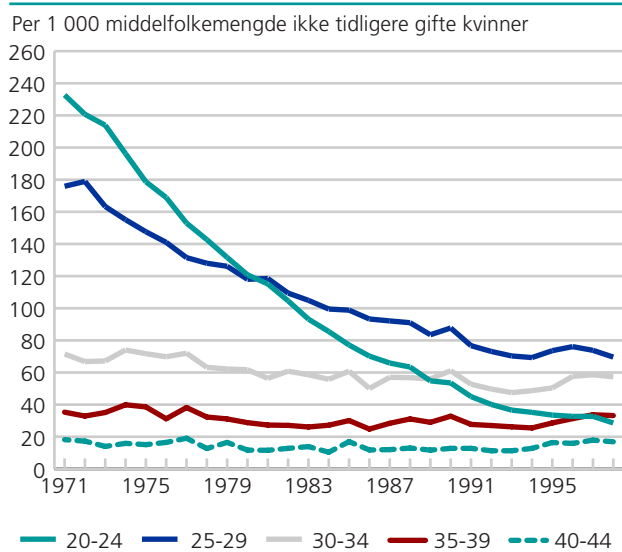
Fortsatt mange vigslers

Det ble inngått 23 400 ekteskap i 1998, 400 færre enn året før. Dette betyr likevel at 1998 er et år med et høyt antall vigslers. De siste tre årene har antallet vigslers ligget på mellom 23 000 og 24 000. En må 20 år tilbake i tid for å finne tilsvarende høye tall.

I 1998 var giftermålshyppigheten for førstegangsvigde størst for kvinner i aldersgruppen

25-29 år og for menn i alderen 30-34 år. I forhold til 1997 sank giftermålshyppigheten blant dem under 35 år for begge kjønn, spesielt for kvinner i aldersgruppen 20-29 år og menn i aldersgruppen 25-34 år. For menn over 35 år og kvinner over 44 år økte giftermålshyppigheten noe.

Giftermålsrater for førstegangsvigde kvinner, etter alder. 1971-1998

Knappt 73 prosent av alle giftermålene i 1998 var mellom personer som giftet seg for første gang, mens 10 prosent var mellom personer der begge var skilt før vigselen. På slutten av 1960-tallet var denne andelen i underkant av 2 prosent.

I forhold til folketallet var det flest vigslers (regnet etter mannens bostedsfylke) i Oslo, Rogaland og Vest-Agder. Færrest var det i Sogn og Fjordane, Oppland og Nord-Trøndelag.

Vigslers i utlandet øker

I alt 14 prosent av vigslene i statistikken (omfatter vigslers der minst en av partene var bosatt i Norge) fant sted

i utlandet. Tidlig på 1990-tallet var denne prosenten rundt 8. Antall slike vigslers i utlandet har økt år for år, spesielt de siste par årene. Blant vigslers foretatt i Norge i 1998 fant 65,5 prosent sted i statskirken og 2,0 prosent i annet trossamfunn, mens 32,5 prosent var borgerlige.

Vi gifter oss senere i livsløpet

Gjennomsnittsalderen for kvinner og menn som giftet seg for første gang i 1998 var henholdsvis 28,6 år og 31,1 år, og har ikke tidligere vært så høy. Dette er en økning på over tre år i løpet av de ti siste årene. Til sammenligning var gjennomsnittsalderen på 1960- og 1970-tallet 26 år for førstegangsgifte menn og 23 år for førstegangsgifte kvinner. På begynnelsen av 1980-tallet økte gjennomsnittsalderen med 1 år for hver av kjønnene. For dem som giftet seg om igjen i 1998 var gjennomsnittsalderen 45,4 år for menn og 41,5 år for kvinner.

Flere kvinner inngår partnerskap

Det ble registrert 122 partnerskap i Norge i 1998, som er 4 flere enn i 1997, men litt færre enn i 1996. 58 prosent av partnerskapene ble inngått mellom to menn, som er den laveste andelen siden partnerskapsloven trådte i kraft 1. august 1993. I 1993 var den hele 73 prosent, mens omtrent to av tre partnerskap i årene etterpå har vært mellom to menn. Flest partnerskap ble inngått mellom personer i aldersgruppen 30-39 år. Halvparten av dem som inngikk partnerskap i 1998 var bosatt i Oslo.

Mange ugifte ved alder 50

Dersom giftermålsmønsteret for 1998 vedvarer, vil så mange som 38 prosent av alle menn og 33 prosent av alle kvinner være ugift ved fylte 50 år. På 1980-tallet var de tilsvarende andelene 20 og 30 prosent, og beregninger på 1960-tallet viste at kun 5 prosent ville være ugift ved denne alderen. Denne utviklingen må ses på bakgrunn av at flere lever i samboerforhold.

Statistikken utgis hvert år.

Tabell 1 Inngåtte ekteskap¹, etter vigselstype og etter ektefellenes tidligere sivilstand². 1961-1998

Årsgjennomsnitt. År	Inngåtte ekteskap		Ungkarer med			Enkemenn med			Skilte menn med			Pr. 100 ekteskap			
	I alt	Borgerlig	Ugifte	Enker	Skilte	Ugifte	Enker	Skilte	Ugifte	Enker	Skilte	Ungkarer med		Enkemenn og skilte med	
												Ugifte	Enker	Ugifte	Enker
1961-1965	24 300	3 529	21 328	218	804	295	178	95	867	87	428	87,8	4,2	4,8	3,2
1966-1970	29 055	4 265	25 845	182	902	222	157	120	1 039	96	492	89,0	3,7	4,3	3,0
1971-1975	27 898	6 022	24 272	169	1 071	172	165	106	1 197	83	665	87,0	4,4	4,9	3,7
1976-1980	23 677	7 337	19 355	131	1 267	125	117	94	1 469	94	1 026	81,7	5,9	6,7	5,6
1981-1985	21 108	7 755	16 729	81	1 208	91	98	87	1 509	81	1 224	79,2	6,1	7,6	7,1
1986-1990	21 204	7 169	16 180	72	1 418	77	67	90	1 742	81	1 478	76,3	7,0	8,3	8,1
1991-1995	20 178	5 537	14 902	55	1 419	68	50	87	1 849	65	1 685	73,9	7,3	9,5	9,3
1983	20 803	7 775	16 399	82	1 199	100	103	74	1 499	86	1 261	78,8	6,2	7,7	7,3
1984	20 537	7 788	16 032	84	1 235	86	102	97	1 489	88	1 324	78,1	6,4	7,7	7,8
1985	20 221	7 403	15 911	61	1 199	65	79	70	1 514	71	1 251	78,7	6,2	7,8	7,3
1986	20 513	7 338	15 682	78	1 349	78	96	92	1 658	81	1 399	76,4	7,0	8,5	8,1
1987	21 081	7 395	16 229	78	1 393	80	73	94	1 679	77	1 378	77,0	7,0	8,3	7,7
1988	21 744	7 311	16 778	63	1 444	73	62	89	1 738	90	1 407	77,2	6,9	8,3	7,6
1989	20 755	6 857	15 673	75	1 428	66	61	87	1 739	77	1 549	75,5	7,2	8,7	8,5
1990	21 926	6 942	16 539	64	1 474	86	45	87	1 894	79	1 658	75,4	7,0	9,0	8,5
1991	19 880	5 826	14 965	73	1 313	61	39	63	1 835	62	1 469	75,3	7,0	9,5	8,2
1992	19 266	5 249	14 661	43	1 245	67	58	73	1 650	55	1 414	76,1	7,2	8,9	8,0
1993	19 464	5 248	14 413	41	1 333	67	57	96	1 811	56	1 590	74,0	7,1	9,6	9,2
1994	20 605	5 738	14 900	59	1 566	79	58	109	1 877	66	1 891	72,3	7,9	9,5	10,3
1995	21 677	5 623	15 571	58	1 637	65	36	96	2 071	84	2 059	71,8	7,8	9,9	10,5
1996	23 172	6 168	16 587	74	1 737	72	37	144	2 200	80	2 241	71,6	7,8	9,8	10,8
1997	23 815	6 227	17 221	58	1 702	83	46	126	2 360	97	2 120	72,3	7,4	10,3	10,0
1998	³ 23 354	6 526	14 773	53	1 543	49	60	120	1 684	85	1 997	72,5	7,8	8,5	11,1

¹ Minst én av ektefellene bosatt i Norge. Tall for 1961-1985 gjelder inngåtte ekteskap der mannen er bosatt i Norge. ² Ektefellenes tidligere sivilstand omfatter ikke registrerte, separerte, skilte og gjenlevende partnere. I 1997 ble det inngått to slike ekteskap; ett mellom gjenlevende mannlig partner/skilt kvinne, og ett mellom skilt mann/skilt kvinnelig partner. ³ Medregnet 2990 vigslers med tidligere sivilstand uoppgitt der brud eller brudgom kom fra utlandet. I perioden 1986-1997 fikk disse ugift med tidligere sivilstand.

Tabell 2 Inngåtte ekteskap.¹ Fylke.² 1966-1998

Nr. Fylke	Årsgjennomsnitt												
	1966-1970	1971-1975	1976-1980	1981-1985	1986-1990	1991-1995	1993	1994	1995	1996	1997	1998	
I alt	29 055	27 898	23 677	21 610	21 204	20 178	19 464	20 605	21 677	23 172	23 815	23 354	
01 Østfold	1 605	1 613	1 325	1 125	1 139	1 043	950	1 063	1 107	1 157	1 222	1 223	
02 Akershus	2 302	2 342	2 046	2 024	2 197	1 996	1 913	2 048	2 181	2 401	2 469	2 352	
03 Oslo	4 841	4 003	3 262	3 010	3 116	3 020	2 942	2 986	3 193	3 572	3 702	3 729	
04 Hedmark	1 127	1 053	862	722	670	609	582	616	632	718	686	734	
05 Oppland	1 110	1 082	879	732	660	611	565	641	666	737	713	679	
06 Buskerud	1 420	1 400	1 189	1 072	1 049	971	936	1 006	1 035	1 122	1 214	1 115	
07 Vestfold	1 260	1 286	1 088	1 000	937	900	791	955	1 038	1 076	1 039	1 038	
08 Telemark	1 123	1 058	951	794	740	684	668	687	737	737	735	761	
09 Aust-Agder	547	587	516	474	477	453	426	494	498	525	469	487	
10 Vest-Agder	874	951	869	804	818	779	788	761	810	816	894	814	
11 Rogaland	2 053	2 143	2 046	1 962	1 905	1 933	1 897	2 070	2 012	2 205	2 204	2 121	
12 Hordaland	2 859	2 930	2 404	2 122	1 964	1 862	1 838	1 858	2 073	2 075	2 148	2 079	
14 Sogn og Fjordane	611	621	565	464	389	366	389	378	380	387	414	393	
15 Møre og Romsdal	1 593	1 562	1 325	1 086	923	876	869	873	941	993	1 036	1 028	
16 Sør-Trøndelag	1 758	1 624	1 347	1 167	1 096	1 036	984	1 023	1 142	1 160	1 248	1 222	
17 Nord-Trøndelag	772	753	597	478	449	425	411	421	467	553	469	486	
18 Nordland	1 649	1 489	1 228	1 026	926	880	809	946	991	1 062	1 056	994	
19 Troms	978	900	764	703	628	638	603	668	671	752	728	706	
20 Finnmark	571	500	413	344	324	374	380	372	407	430	487	388	
Utlandet	..	..	..	502	796	722	723	739	696	694	882	1 005	

¹ Minst én av ektefellene bosatt i Norge. Tall for 1966-1980 gjelder inngåtte ekteskap der mannen var bosatt i Norge. ² Etter mannens bostedsfylke ved vigsel.

Omsetningsstatistikk. Bygge- og anleggsvirksomhet, 2. termin 1999

Nedgang for bygg og anlegg

Omsetningen innenfor bygge- og anleggsvirksomheten gikk ned med i underkant av 1 prosent 2. termin (mars og april) i år sammenlignet med samme periode i fjor. Nedgangen er på 161 millioner kroner.

All omsetning i denne sammenheng er eksklusiv merverdiavgift.

For bedriftene i næringshovedgruppen annen bygge- og anleggsvirksomhet gikk omsetningen ned med 264 millioner kroner 2. termin i år sammenlignet med samme periode i fjor. Dette tilsvarer en prosentvis nedgang på 2,3 prosent. Denne næringsgruppen omfatter blant annet oppføring av bygninger og konstruksjoner. Omsetningen innen ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner gikk ned med 11 millioner kroner eller i underkant av 1 prosent. Bedriftene i næringene bygginstallasjon og utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell, økte derimot omsetningen med 73 og 26 millioner kroner. Dette tilsvarer en prosentvis vekst på henholdsvis 1,4 og 10,6 prosent 2. termin i år sammenlignet med 2. termin 1998.

De fire første månedene i år økte omsetningen i bygge- og anleggsvirksomheten med 307 millioner kroner eller i underkant av 1 prosent sammenlignet med samme periode i fjor.

Vekst i Rogaland

Bygge- og anleggsbedriftene i Rogaland økte omsetningen i 2. termin 1999 med 162 millioner kroner sammenlignet med 2. termin i fjor. Dette tilsvarer en økning på 9,2 prosent. Vekst hadde også bedriftene i Telemark, Hordaland, Sogn og Fjordane og Finnmark med henholdsvis 47, 39, 33 og 30 millioner kroner. Bedriftene i Akershus og Oslo reduserte omsetningen med 221 og 136 millioner kroner eller 12,1 og 3,2 prosent.

Tabell 1 Omsetningsstatistikk for bygge- og anleggsvirksomhet. Omsetning eksklusiv merverdiavgift, etter fylke

	Millioner kroner		Endring i prosent	
	Jan.-april 1999	2. termin 1999	Jan.-apr. 1998 - Jan.-apr. 1999	2. termin 1998- 2. termin 1999
Hele landet	36 110	19 247	0,9	-0,8
Østfold	1 937	1 045	-6,0	-8,0
Akershus	2 994	1 612	-11,9	-12,1
Oslo	8 263	4 175	3,5	-3,2
Hedmark	1 039	555	-7,2	-6,1
Oppland	1 079	580	2,3	2,5
Buskerud	1 846	978	4,9	2,6
Vestfold	1 510	827	4,1	6,0
Telemark	1 063	572	5,2	4,4
Aust-Agder	490	267	1,0	-0,7
Vest-Agder	1 228	666	2,8	-0,3
Rogaland	3 497	1 932	8,8	9,2
Hordaland	3 585	1 880	6,2	2,1
Sogn og Fjordane	686	377	10,5	9,6
Møre og Romsdal	1 587	880	-4,1	-0,5
Sør-Trøndelag	2 030	1 106	-6,2	-4,5
Nord-Trøndelag	679	379	5,4	4,7
Nordland	1 279	702	-3,1	0,3
Troms	987	535	-2,7	-1,8
Finnmark	330	179	19,1	20,1

Tabell 2 Omsetningsstatistikk bygge- og anleggsvirksomhet 2. termin 1999. Omsetning eksklusiv merverdiavgift. Millioner kroner

NACE	Sum 1998	1. termin 1998	2. termin 1998	3. termin 1998	4. termin 1998	5. termin 1998	6. termin 1998
F Bygge- og anleggsvirksomhet.	125 905	16 395	19 408	21 524	19 726	23 872	24 980
45.1 Grunnarbeid	7 744	843	1 111	1 319	1 283	1 536	1 652
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	7 738	841	1 110	1 318	1 282	1 535	1 652
45.12 Testboring	5	1	1	1	1	1	0
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet. . .	74 020	9 692	11 323	12 623	11 656	14 230	14 496
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner.	55 693	7 473	8 590	9 488	8 639	10 518	10 985
45 211 Oppføring av bygninger.	46 036	6 232	7 184	7 874	7 106	8 611	9 029
45 212 Oppføring av andre konstruksjoner . . .	9 656	1 241	1 406	1 614	1 533	1 907	1 955
45.22 Takarbeid	2 970	386	454	522	471	578	559
45 221 Blikkenslagerarbeid	1 984	270	313	337	307	383	374
45 229 Takarbeid ellers	986	115	140	186	164	195	186
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg.	4 411	481	571	766	771	996	826
45.24 Bygging av havne- og damanlegg.	804	122	133	115	114	146	174
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	10 144	1 231	1 575	1 731	1 661	1 993	1 953
45.3 Bygginstallasjon	32 461	4 435	5 200	5 473	4 890	5 889	6 574
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	17 952	2 549	2 845	2 949	2 664	3 218	3 727
45.32 Isolasjonsarbeid	486	57	84	76	82	96	91
45.33 VVS-arbeid	13 823	1 807	2 232	2 413	2 117	2 533	2 721
45.34 Annen bygginstallasjon.	200	22	39	34	29	41	35
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	9 932	1 232	1 528	1 821	1 605	1 847	1 899
45.41 Stukkatørarbeid og pussing	53	6	9	9	8	9	12
45.42 Snekkerarbeid.	3 379	440	529	576	509	638	687
45.43 Gulvlegging og tapetsering.	1 430	174	227	323	213	230	263
45.44 Maler- og glassarbeid	4 359	530	653	780	751	846	799
45 44 Malerarbeid	3 413	410	515	610	605	653	620
45 44 Glassarbeid.	946	120	138	170	146	193	179
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger.	710	81	110	132	124	125	138
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	1 748	194	246	289	291	369	359

NACE	Sum 1999	1. termin 1999	2. termin 1999
F Bygge- og anleggsvirksomhet.	36 110	16 863	19 247
45.1 Grunnarbeid	2 043	916	1 127
45.11 Riving av bygninger og flytting av masse	2 042	916	1 126
45.12 Testboring	1	0	1
45.2 Annen bygge- og anleggsvirksomhet. . .	20 854	9 795	11 059
45.21 Oppføring av bygninger og andre konstruksjoner.	16 097	7 559	8 538
45 211 Oppføring av bygninger.	13 215	6 132	7 083
45 212 Oppføring av andre konstruksjoner . . .	2 884	1 428	1 456
45.22 Takarbeid	803	372	431
45 221 Blikkenslagerarbeid	568	264	304
45 229 Takarbeid ellers	235	108	127
45.23 Bygging av veier, flyplasser og idrettsanlegg.	1 136	535	601
45.24 Bygging av havne- og damanlegg.	262	129	133
45.25 Annen spesialisert bygge- og anleggsvirksomhet	2 556	1 200	1 356
45.3 Bygginstallasjon	9 952	4 679	5 273
45.31 Elektrisk installasjonsarbeid	5 668	2 723	2 945
45.32 Isolasjonsarbeid	181	79	102
45.33 VVS-arbeid	4 040	1 849	2 191
45.34 Annen bygginstallasjon.	61	27	34
45.4 Ferdiggjøring av bygninger og konstruksjoner	2 771	1 254	1 517
45.41 Stukkatørarbeid og pussing	16	8	8
45.42 Snekkerarbeid.	980	449	531
45.43 Gulvlegging og tapetsering.	375	166	209
45.44 Maler- og glassarbeid	1 219	553	666
45 441 Malerarbeid	956	431	525
45 442 Glassarbeid	263	122	141
45.45 Annen ferdiggjøring av bygninger.	182	79	103
45.5 Utleie av bygge- og anleggsmaskiner med personell	491	219	272

Omsetn.stat. for varehandel. Rep. av kjøretøyer og husholdningsapparater, 2. termin 1999

Detaljhandelen økte med 1,5 milliarder

Bedriftene innenfor detaljhandel økte omsetningen med 1,5 milliarder kroner 2. termin i år (mars og april) sammenlignet med samme periode i 1998. Dette tilsvarer en økning på 5,2 prosent. Tilsvarende vekst for den månedlige detaljomsetningsindeksen var 5,0 prosent.

Detaljhandel er her eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. All omsetning i denne sammenheng er eksklusiv merverdiavgift.

Omsetningen i matbutikker gikk opp med 703 millioner kroner. Dette tilsvarer en økning på 5,0 prosent 2. termin i år sammenlignet med 2. termin i 1998. Butikker med salg av klær, sko og reiseeffekter omsatte for 262 millioner kroner mer, en økning på 9,4 prosent. Butikker med salg av apotekvarer, medisinske og ortopediske artikler omsatte for 140 millioner kroner mer i samme periode. Dette er en vekst på 10,2 prosent. Salg av bøker og papir gikk opp med 45 millioner kroner eller 3,0 prosent.

De fire første månedene i år økte omsetningen for detaljhandel med 2,5 milliarder kroner eller 4,3 prosent sammenlignet med samme periode i fjor.

4,4 milliarder kroner i Oslo

Detaljhandelsbedriftene i Oslo omsatte for 4,4 milliarder kroner 2. termin i år. Dette er en økning på 250 millioner kroner eller 6,0 prosent sammenlignet med 2. termin i 1998. Butikkene i Hordaland og Rogaland solgte for henholdsvis 178 og 174 millioner kroner mer, det vil si en økning på 6,2 og 6,9 prosent. Minst vekst har detaljhandelsbutikkene i Troms, Finnmark og Østfold. I disse fylkene økte omsetningen med 21, 29 og 31 millioner kroner.

Salg av motorkjøretøyer og drivstoff ned med 1,4 milliarder

Handel med, vedlikehold og reparasjon av motorkjøretøyer og motorsykler samt detaljhandel med drivstoff

gikk ned med 1,4 milliarder kroner eller 5,2 prosent 2. termin i år sammenlignet med samme periode i fjor. Det er størst nedgang i omsetningen for bedriftene i Oslo, Akershus og Buskerud. Her gikk omsetningen ned med henholdsvis 460, 449 og 271 millioner kroner, eller 8,5, 8,4 og 9,9 prosent. I Østfold og Aust-Agder derimot økte omsetningen med henholdsvis 16 og 14 millioner kroner, eller 1,3, og 3,7 prosent.

Omsetningen av motorkjøretøyer og drivstoff gikk ned med 1,8 milliarder kroner eller 3,6 prosent de fire første månedene i år sammenlignet med samme periode i fjor.

Engroshandelen økte med 1,9 milliarder

Bedrifter med næringen engroshandel økte omsetningen med 1,9 milliarder kroner i mars og april i år sammenlignet med samme periode i fjor. Dette tilsvarer en økning på 2,4 prosent. Bedriftene innenfor engroshandel med nærings- og nytelsesmidler solgte for 845 millioner kroner mer i samme periode. Bedriftene med næringen engroshandel av husholdningsvarer og varer til personlig bruk økte omsetningen med 714 millioner kroner. Dette tilsvarer en økning på henholdsvis 3,5 og 5,6 prosent for de nevnte næringer.

De fire første månedene i år økte omsetningen for engroshandelsbedriftene med 5 milliarder kroner eller 3,4 prosent sammenlignet med samme periode i fjor.

Engrosbedriftene i Oslo og Akershus står for over 50 prosent av omsetningen i næringen. Akershus økte omsetningen med 837 millioner kroner mens omsetningen i Oslo gikk ned med 22 millioner kroner.

Tabell 1 Omsetningsstatistikk for detaljhandel eksklusiv motorkjøretøyer og bensin. Omsetning eksklusiv merverdiavgift, etter fylke

	Millioner kroner		Endring i prosent	
	Jan.-april 1999	2. termin 1999	Jan.-apr. 1998 - Jan.-apr. 1999	2. termin 1998-2. termin 1999
Hele landet	60 683	31 660	4,3	5
Østfold	3 094	1 616	1,3	2,0
Akershus	6 567	3 369	3,1	3,5
Oslo	8 633	4 399	5,7	6,0
Hedmark	2 232	1 174	3,6	5,3
Oppland	2 370	1 253	4,2	6,1
Buskerud	3 263	1 706	2,8	3,1
Vestfold	2 773	1 460	2,7	4,0
Telemark	2 067	1 089	6,4	8,0
Aust-Agder	1 247	655	7,2	9,0
Vest-Agder	1 985	1 039	4,4	5,6
Rogaland	5 209	2 708	6,4	6,9
Hordaland	5 890	3 071	5,3	6,2
Sogn og Fjordane	1 284	692	4,8	5,8
Møre og Romsdal	3 147	1 677	5,7	7,6
Sør-Trøndelag	3 593	1 876	3,9	5,5
Nord-Trøndelag	1 532	819	3,9	5,0
Nordland	2 873	1 524	2,9	3,3
Troms	1 987	1 032	2,2	2,1
Finnmark	937	501	3,5	6,1

Tabell 2 Handel med, vedlikehold og reparasjon av motorkjøretøyer og motorsyklar. Detaljhandel med drivstoff til motorkjøretøyer og motorsyklar. Omsetning eksklusiv merverdiavgift, etter fylke

	Millioner kroner		Endring i prosent	
	Jan.-april 1999	2. termin 1999	Jan.-apr. 1998 - Jan.-apr. 1999	2. termin 1998-2. termin 1999
Hele landet	47 012	25 524	-3,6	-5
Østfold	2 393	1 294	0,8	1,3
Akershus	8 995	4 865	-6,6	-8,4
Oslo	8 958	4 938	-6,5	-8,5
Hedmark	1 523	816	0,0	-0,2
Oppland	1 483	799	0,7	0,9
Buskerud	4 491	2 458	-7,6	-9,9
Vestfold	1 687	896	-2,0	-6,1
Telemark	1 395	750	-3,1	-4,2
Aust-Agder	732	392	4,0	3,7
Vest-Agder	1 418	770	3,0	0,4
Rogaland	2 955	1 590	-1,2	-1,2
Hordaland	2 798	1 491	0,4	-2,0
Sogn og Fjordane	650	350	-0,5	-4,1
Møre og Romsdal	1 771	993	-0,7	-0,1
Sør-Trøndelag	1 855	992	-2,7	-4,3
Nord-Trøndelag	935	512	-1,6	-1,2
Nordland	1 439	781	0,1	-3,5
Troms	1 022	554	-3,8	-5,1
Finnmark	512	283	-0,2	0,4

Tabell 3 Omsetningsstatistikk for engroshandel. Omsetning eksklusiv merverdiavgift, etter fylke

	Millioner kroner		Endring i prosent	
	Jan.-april 1999	2. termin 1999	Jan.-apr. 1998 - Jan.-apr. 1999	2. termin 1998-2. termin 1999
Hele landet	154 343	81 968	3,4	2
Østfold	6 022	3 250	11,0	6,4
Akershus	27 476	14 221	8,9	6,3
Oslo	55 192	29 047	1,5	-0,1
Hedmark	2 883	1 554	1,2	0,1
Oppland	1 626	820	2,5	-1,0
Buskerud	5 279	2 791	0,4	0,0
Vestfold	5 026	2 790	4,3	7,5
Telemark	2 053	1 069	3,2	0,8
Aust-Agder	1 390	705	1,9	-4,2
Vest-Agder	2 680	1 442	2,7	4,8
Rogaland	8 368	4 470	-1,7	-0,4
Hordaland	10 795	5 788	-1,7	-0,7
Sogn og Fjordane	1 314	760	9,9	13,9
Møre og Romsdal	7 709	3 942	7,4	5,8
Sør-Trøndelag	6 818	3 752	4,0	6,4
Nord-Trøndelag	958	527	7,6	8,4
Nordland	3 221	1 812	5,5	2,9
Troms	4 849	2 816	3,7	3,7
Finnmark	684	412	-3,8	-3,7

Tabell 4 Detaljhandel 1998. Alternativ aggregering. Omsetning eksklusiv merverdiavgift

Næring 50 og 52 NACE	1998. Millioner kroner						
	I alt	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin	5. termin	6. termin
Bil- og motorsykkelforhandlere	58 149	8 425	10 425	10 948	10 105	9 426	8 819
50 102 Detaljh. med motorkjøretøyer	57 169	8 351	10 135	10 660	9 935	9 339	8 749
50 402 Detaljh. med motorsykler, deler og utstyr.	980	74	290	288	170	87	70
Bilrekvisitabutikker og bensinstasjoner	34 192	4 923	5 577	6 061	6 091	5 928	5 610
50 302 Detaljh. med deler og utstyr til motorkjøretøyer	4 414	539	756	780	685	879	774
50.5 Detaljh. med drivstoff til motorkjøretøyer og motorsykler.	29 778	4 384	4 821	5 281	5 406	5 049	4 836
Matbutikker	87 937	12 808	14 138	14 835	15 255	14 723	16 177
52.11 Butikkh. med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler.	83 334	12 163	13 433	14 050	14 462	13 967	15 258
52.21 Butikkh. med frukt og grønnsaker	346	44	49	62	59	56	76
52.22 Butikkh. med kjøtt og kjøttvarer	304	38	43	49	49	52	72
52.23 Butikkh. med fisk og skalldyr	304	42	43	53	58	48	61
52.24 Butikkh. med bakervarer, konditorvarer, sjokolade og drops	2 167	307	338	369	382	351	420
52 252 Butikkh. med drikkevarer ellers	431	55	66	81	81	64	85
52.26 Butikkh. med tobakksvarer	251	38	40	44	42	41	46
52.27 Butikkh. med nærings- og nytelsesmidler ellers	783	120	125	125	120	140	153
52 472 Butikkh. med aviser og blader	17	1	1	2	2	4	6
Vinmonopol og taxfreebutikker	6 226	776	951	958	1 042	974	1 525
52 251 Butikkh. med vin og brennevin	6 226	776	951	958	1 042	974	1 525
Apotek	8 544	1 205	1 378	1 469	1 344	1 484	1 663
52.31 Butikkh. med apotekvarer	8 086	1 142	1 306	1 388	1 272	1 405	1 573
52.32 Butikkh. med medisinske og ortopediske artikler.	458	63	72	81	72	79	90
Parfymier	1 424	203	214	229	225	231	323
52.33 Butikkh. med kosmetikk og toalettartikler.	1 424	203	214	229	225	231	323
Kles-, sko-, reiseeffektbutikker	21 220	2 832	2 774	3 548	3 448	3 939	4 680
52.42 Butikkh. med klær	17 924	2 415	2 329	2 930	2 889	3 318	4 044
52.43 Butikkh. med skotøy, reiseeffekter av lær og lærvarer.	3 236	408	436	608	550	610	624
52.71 Reparasjon av skotøy og andre lærvarer	60	9	9	10	9	11	12
Møbel- og innbobutikker	15 675	2 313	2 177	2 277	2 552	2 744	3 610
52.41 Butikkh. med tekstiler og utstysvarer	3 208	427	432	486	539	571	751
52.44 Butikkh. med belysningsutstyr, kjøkkenutstyr, møbler og innredningsartikler.	12 314	1 861	1 723	1 769	1 991	2 147	2 823
52 487 Butikkh. med tepper	153	25	22	22	22	26	36
Elektro- og musikkforretninger	15 320	2 368	2 184	2 144	2 435	2 752	3 436
52.45 Butikkh. med elektriske husholdningsapparater, radio, fjernsyn, plater, kassetter og musikk- instrumenter	10 927	1 741	1 490	1 471	1 794	1 950	2 480
52 485 Butikkh. med datamaskiner, kontormaskiner og telekommunikasjonsutstyr	3 501	488	551	531	503	639	789
52.72 Reparasjon av elektrisk husholdningsutstyr	892	139	143	142	138	163	167
Bygg-, jernvare og farvehandlere	14 528	1 781	2 091	2 716	2 764	2 695	2 483
52.46 Butikkh. med jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	13 912	1 700	1 999	2 602	2 644	2 589	2 379
52 486 Butikkh. med tapeter og gulvbelegg	616	81	92	114	120	106	104
Bok- og papirhandlere	4 561	613	499	449	1 149	774	1 075
52.471 Butikkh. med bøker og papir	4 561	613	499	449	1 149	774	1 075
Gullsmed, urmakere, optikere og fotobutikker	5 202	686	740	852	868	819	1 235
52 481 Butikkh. med ur, foto- og optiske artikler.	3 425	492	494	565	611	574	688
52 482 Butikkh. med gull- og sølvvarer	1 736	188	239	281	251	237	539
52.73 Reparasjon av ur og gull- og sølvvarer.	41	6	7	6	6	8	8
Blomsterbutikker	3 232	401	478	783	437	463	670
52.484 Butikkh. med blomster og planter	3 232	401	478	783	437	463	670
Brukthandel	411	51	64	64	66	73	93
52.5 Butikkh. med brukte varer	411	51	64	64	66	73	93
Øvrige butikker	4 561	613	499	449	1 149	774	1 075
52.12 Butikkhandel med bredt vareutvalg ellers	5 202	686	740	852	868	819	1 235
52 483 Butikkh. med fritidsutstyr, spill og leker	3 425	492	494	565	611	574	688
52 489 Butikkh. ikke nevnt annet sted.	1 736	188	239	281	251	237	539
52.74 Reparasjon av husholdningsvarer ellers	41	6	7	6	6	8	8
Sum butikkhandel	289 161	40 941	45 575	49 663	50 020	48 931	54 023
Postordrehandel	2 529	389	408	372	389	476	495
52.61 Postordrehandel	2 529	389	408	372	389	476	495
Torghandel o.a.	708	80	114	137	117	126	135
52.62 Torghandel	110	9	12	22	31	17	19
52.63 Detaljh. utenom butikk ellers	598	71	102	115	86	109	116
Sum detaljhandel	292 398	41 410	46 097	50 172	50 526	49 533	54 653

Tabell 5 Detaljhandel 2. termin 1999. Alternativ aggregering. Omsetning eksklusiv merverdiavgift

Næring 50 og 52 NACE	1999. Millioner kroner	1. termin	2. termin
Bil- og motorsykkelforhandlere	18 171	8 320	9 850
50 102 Detaljh. med motorkjøretøyer	17 832	8 244	9 588
50 402 Detaljh. med motorsykler, deler og utstyr	339	76	262
Bilrekvisitabutikker og bensinstasjoner	10 634	4 924	5 709
50 302 Detaljh. med deler og utstyr til motorkjøretøyer	1 343	559	784
50.5 Detaljh. med drivstoff til motorkjøretøyer og motorsykler	9 291	4 365	4 925
Matbutikker	27 887	13 045	14 841
52.11 Butikkh. med bredt vareutvalg med hovedvekt på nærings- og nytelsesmidler ..	26 512	12 401	14 111
52.21 Butikkh. med frukt og grønnsaker	91	43	48
52.22 Butikkh. med kjøtt og kjøttvarer	78	36	42
52.23 Butikkh. med fisk og skalldyr	91	43	47
52.24 Butikkh. med bakervarer, konditorvarer, sjokolade og drops	627	296	331
52 252 Butikkh. med drikkevarer ellers	124	53	71
52.26 Butikkh. med tobakksvarer	73	35	38
52.27 Butikkh. med nærings- og nytelsesmidler ellers	284	134	150
52 472 Butikkh. med aviser og blader	7	4	3
Vinmonopol og taxfreebutikker	1 851	817	1 034
52 251 Butikkh. med vin og brennevin	1 851	817	1 034
Apotek	2 797	1 279	1 518
52.31 Butikkh. med apotekvarer	2 648	1 210	1 438
52.32 Butikkh. med medisinske og ortopediske artikler	149	69	80
Parfymier	435	209	226
52.33 Butikkh. med kosmetikk og toalettartikler	435	209	226
Kles-, sko-, reiseeffektbutikker	5 996	2 960	3 036
52.42 Butikkh. med klær	5 110	2 544	2 566
52.43 Butikkh. med skotøy, reiseeffekter av lær og lærvarer	868	407	461
52.71 Reparasjon av skotøy og andre lærvarer	18	9	9
Møbel- og innbobutikker	4 675	2 391	2 284
52.41 Butikkh. med tekstiler og utstyrvarer	932	454	478
52.44 Butikkh. med belysningsutstyr, kjøkkenutstyr, møbler og innredningsartikler ..	3 703	1 915	1 788
52 487 Butikkh. med tepper	40	22	18
Elektro- og musikkforretninger	4 772	2 651	2 121
52.45 Butikkh. med elektriske husholdningsapparater, radio, fjernsyn, plater, kassetter og musikk- instrumenter	3 308	1 910	1 398
52 485 Butikkh. med datamaskiner, kontormaskiner og telekommunikasjonsutstyr	1 192	606	586
52.72 Reparasjon av elektrisk husholdningsutstyr	272	135	137
Bygg-, jernvare og farvehandlere	3 825	1 705	2 120
52.46 Butikkh. med jernvarer, fargevarer og andre byggevarer	3 669	1 631	2 038
52 486 Butikkh. med tapeter og gulvbelegg	156	74	82
Bok- og papirhandlere	3 308	1 910	1 398
52.471 Butikkh. med bøker og papir	1 156	612	544
Gullsmed, urmakere, optikere og fotobutikker	1 491	710	782
52 481 Butikkh. med ur, foto- og optiske artikler	1 038	514	524
52 482 Butikkh. med gull- og sølvvarer	441	190	251
52.73 Reparasjon av ur og gull- og sølvvarer	12	6	7
Blomsterbutikker	940	417	523
52.484 Butikkh. med blomster og planter	940	417	523
Brukthandel	40	22	18
52.5 Butikkh. med brukte varer	40	22	18
Øvrige butikker	3 671	1 670	2 001
52.12 Butikkhandel med bredt vareutvalg ellers	1 362	629	733
52 483 Butikkh. med fritidsutstyr, spill og leker	1 188	514	674
52 489 Butikkh. ikke nevnt annet sted	1 033	489	544
52.74 Reparasjon av husholdningsvarer ellers	88	38	50
Sum butikkhandel	88 341	41 732	46 607
Postordrehandel	862	407	455
52.61 Postordrehandel	862	407	455
Torghandel o.a.	216	101	116
52.62 Torghandel	21	9	13
52.63 Detaljh. utenom butikk ellers	195	92	103
Sum detaljhandel	89 419	42 240	47 178

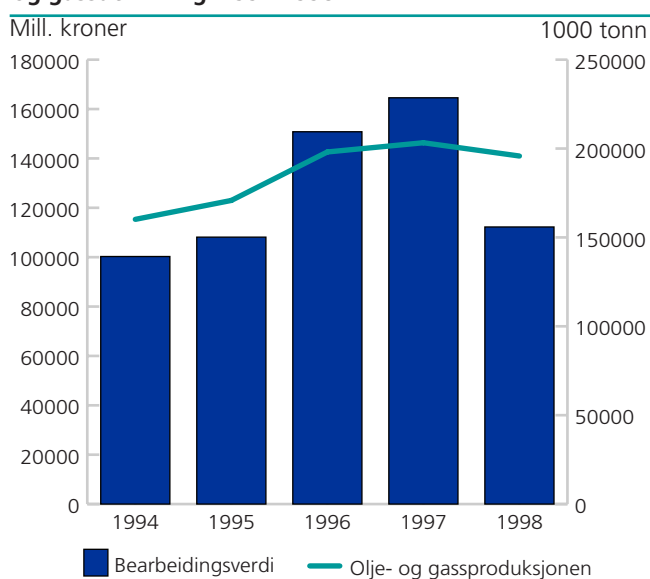

Årsstatistikk for olje- og gassvirksomheten, 1998

Stor nedgang i bruttoproduksjonsverdien

Etter flere år med vekst var det en nedgang i bruttoproduksjonsverdien i oljenæringene på 22,1 prosent i 1998. Verdien var 169,3 milliarder kroner. Den store nedgangen skyldes i hovedsak lavere råoljepris, samt en reduksjon i den samlede petroleumsproduksjonen.

Bearbeidingsverdi og olje- og gassproduksjon i olje- og gassutvinning, 1994-1998

Oljenæringene omfatter operatørenes og rettighetshavernes virksomhet knyttet til utvinning og rørtransport av råolje og naturgass. I tillegg kommer tjenesteytende virksomhet og oljeboring på kontraktbasis.

Mens bruttoproduksjonsverdien i utvinning av råolje og naturgass viste en nedgang på 51,5 milliarder kroner, eller 27,1 prosent fra 1997 til i fjor, var det en økning i bruttoproduksjonsverdi for tjenester tilknyttet olje- og gassvirksomhet, inkludert rørtransport, på 3,4 milliarder kroner.

Salgsverdien av råolje- og gassproduksjonen i 1998 er beregnet til 129,1 milliarder kroner. Dette er 27,7 prosent lavere enn i 1997. Produksjonen av råolje, inkludert Natural Gas Liquids (NGL) og kondensat, gikk ned med 8,0 millioner tonn oljeekvivalenter (mtoe). Dette tilsvarer en nedgang på 5,2 prosent fra 1997. Produksjonen av naturgass økte fra 46,8 millioner standardkubikkmeter oljeekvivalenter (Sm^3 o.e.) i 1997 til 47,7 millioner Sm^3 o.e. i 1998. Dette er en økning på 0,9 millioner Sm^3 o.e. eller 1,9 prosent. Salgsprisen på råolje, NGL og kondensat ble i 1998 i gjennomsnitt redusert med henholdsvis 29,8, 24,8 og 29,6 prosent.

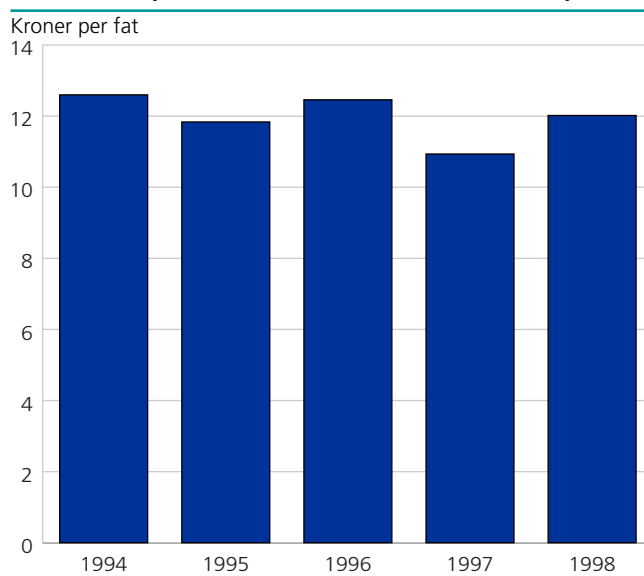
Prisen på naturgass viste kun en mindre nedgang i 1998.

Verdiskapningen

Verdiskapningen i oljenæringene som helhet var 133,4 milliarder kroner i 1998. Dette er en nedgang på 50,4 milliarder kroner, eller 27,4 prosent fra 1997 til 1998. Det var i første rekke bearbeidingsverdien i utvinning av råolje og naturgass som ga denne nedgangen. Bearbeidingsverdien er et uttrykk for verdiskapningen og det er i hovedsak de tre faktorene produksjon, priser og vareinnsats som bestemmer denne. Verdiskapningen i utvinning av råolje og naturgass hadde en nedgang på 52,3 milliarder kroner fra 1997 til i fjor. Det viktigste bidraget til nedgangen utover reduserte olje- og gasspriser samt redusert petroleumsproduksjon er at vareinnsatsen økte med 3,2 prosent.

I 1998 var bearbeidingsverdien i rørtransport 14,0 milliarder kroner. Dette er en økning på 7,4 prosent fra 1997. Et viktig bidrag til den økte verdiskapningen i rørtransport er økte tariffinntekter. Den transporterte mengden olje og gass gjennom rørledningene var stort sett uendret i 1998, mens vareinnsatsen økte med 5,7 prosent fra 1997.

Vareinnsats per utvunnet fat, 1994-1998. Kroner per fat

I 1998 beløp vareinnsatsen ved de produserende olje- og gassfeltene seg til 17,6 milliarder kroner, noe som er en økning på 1,0 milliard kroner eller 5,9 prosent fra 1997. Det er spesielt vedlikeholdskostnadene som har bidratt til denne økningen i vareinnsatsen, med en økning på 0,8 milliard kroner. Økningen i vareinnsatsen for felt i drift kommer selv om det var en nedgang i den samlede petroleumsproduksjonen på 3,5 prosent fra 1997 til 1998. Vareinnsatsen per utvunnet fat steg derfor fra rekordlave 10,95 kroner i 1997 til 12,02 kroner i 1998.

Flere sysselsatte i oljenæringen

I oljenæringene var det sysselsatt 24 221 personer i 1998. Dette er en økning på 479 sysselsatte eller 2,0

prosent fra 1997. Oppgangen skyldes i sin helhet økt tilfang av tjenesteytende bedrifter i 1998. Lønnskostnadene inkludert sosiale ytelser økte med 6,8 prosent i 1998. I 1998 var lønnskostnadene per sysselsatt 624 000 kroner, noe som er en økning på 4,7 prosent i forhold til tilsvarende tall i 1997.

Totalt påløpte produksjons- og CO²-avgift i utvinning av råolje og naturgass viste en nedgang på 28,4 prosent. Produksjonsavgiften, som utgjør den største delen av avgiftsbeløpet, gikk ned med 3,1 milliarder kroner.

Statistikken utgis årlig.

Tabell 1 Hovedtall for utvinning av råolje og naturgass. 1994-1998

	1994	1995	1996	1997	1998
Sysselsatte	16 878	16 498	16 185	16 183	15 865
Til havs	5 041	5 064	4 913	4 969	5 192
På land	11 837	11 434	11 272	11 214	10 673
			Mill. kr		
Lønnskostnader	9 937	9 789	9 921	10 223	10 489
Til havs	2 851	2 721	2 764	2 834	3 303
På land	7 086	7 068	7 157	7 388	7 186
Bruttoproduksjonsverdi	125 181	131 637	179 079	190 273	138 781
Av dette					
Verdi av produksjon for egen regning . .	111 752	118 275	166 681	178 477	129 065
Vareinnsats	24 911	23 519	28 270	25 708	26 532
Av dette					
Felt i drift	15 108	15 137	18 478	16 642	17 625
Ikke-operatorøstkostnader	3 569	3 107	2 981	2 721	3 106
Bearbeidingsverdi	100 270	108 118	150 808	164 564	112 249
Avgifter i alt.	9 819	9 149	10 533	10 299	7 374
Av dette					
Produksjonsavgift	7 459	6 718	7 867	7 272	4 200
CO ₂ -avgift	2 360	2 431	2 666	3 027	3 174
Bearbeidingsverdi til faktorpris	90 451	98 969	140 276	154 265	104 875
Påløpte investeringer	46 042	42 496	41 886	54 319	70 830

Tabell 2 Vareinnsats for felt i drift. 1994-1998². Mill. kr

	1994	1995	1996	1997	1998
Felt i drift i alt	15 108	15 137	18 478	16 642	17 625
Vareforbruk	2 358	1 762	1 822	805	646
Vedlikehold	3 602	3 388	3 634	3 584	4 408
Materialer	1 159	1 174	1 107	1 219	1 345
Styring, inspeksjon, oppfølging	715	548	666	558	513
Brønner	586	588	785	879	1 036
Undervannsarbeider	128	112	201	131	69
Overflatebehandling	240	116	94	105	119
Reparasjoner	940	1 018	800	757	982
Annet	1 241	953	994	988	1 481
Av dette					
Kostnader egne ansatte ¹	1 408	1 121	1 012	1 054	1 138
Leie av driftsmidler	387	216	712	770	803
Tjenesteforbruk	4 057	5 220	6 528	5 774	5 823
Helikoptertransport	551	456	462	464	447
Forsyningskip	635	604	736	778	741
Annen transport og kommunikasjon	60	40	32	29	51
Forpleining	401	427	450	479	548
Teknisk assistanse	285	548	286	307	319
Andre tjenester	2 126	3 147	4 562	3 719	3 716
Indirekte kostnader	3 677	3 510	4 482	4 203	4 253
Lønnskostnader	1 770	1 362	1 587	1 229	1 467
Administrasjonskostnader	1 907	2 148	2 894	2 974	2 786
Andre kostnader	1 029	1 041	1 301	1 506	1 692

¹Lønnskostnader til egne ansatte inngår i de ulike kostnadsartene under vedlikehold. Ifølge Nasjonalregnskapets definisjoner skal ikke slike kostnader inngå i vareinnsatsen. Lønnskostnader til egne ansatte kommer derfor til fradrag i summeringen av kostnadsartene under vedlikehold. ²I forbindelse med utarbeidningen av Årsstatistikk for oljevirksomheten 1996 er føringsprinsippene for beregning av bruttoproduksjonsverdi og vareinnsats i Utvinning av råolje og naturgass endret. Verdien av olje- og gassproduksjonen og vareinnsatsen beregnes nå utelukkende på feltet, slik at alle transportkostnader ekskluderes. Likeledes legges nå den kvar-
talsvise investeringsstillingen til grunn for beregninger av egne investeringsarbeider.

Tabell 3 Hovedtall for tjenester tilknyttet olje- og gassutvinning¹. 1994-1998

	1994	1995	1996	1997	1998
Sysselsatte	4 603	4 437	5 517	7 280	8 080
Lønnskostnader	1 787	1 864	2 482	3 756	4 454
Bruttoproduksjonsverdi	5 929	6 151	8 360	13 052	15 409
Vareinnsats	3 778	3 546	4 692	6 822	8 214
Bearbeidingsverdi	2 150	2 605	3 668	6 230	7 194
Bruttoinvestering	48	44	266	-91	622

¹I denne næringskoden inngår boring av brønner m.m. og teknisk tjenesteyting tilknyttet oljevirksomhet.

Tabell 4 Hovedtall for rørtransport. 1993-1998. Mill.kr

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Bruttoproduksjonsverdi	12 902	13 782	12 620	13 988	14 098	15 123
Av dette						
Verdi av produksjon for egen regning	12 560	13 658	12 502	13 988	14 098	15 123
Vareinnsats	1 349	1 414	1 372	1 057	1 103	1 166
Av dette						
Rør i drift	1 349	1 414	1 372	1 057	1 103	1 166
Bearbeidingsverdi	11 553	12 368	11 248	12 930	12 995	13 957
CO ₂ -avgift	276	207	150	149	189	134
Bearbeidingsverdi til faktorpris	11 277	12 161	11 098	12 781	12 806	13 825
Påløpte investeringer	6 693	8 611	6 086	5 992	8 167	8 387

Matvarepriser

Stockholm 12 prosent billigere enn Oslo

En norsk gjennomsnittshusholdning ville spart 12 prosent av forbruksutgiftene til matvarer dersom innkjøpene ble gjort i Sverige. Det viser en prissammenlikning mellom Stockholm og Oslo sommeren 1998. Sammenlikningen viser store prisforskjeller på enkeltvarer.

Spesielt kjøtt og kjøttvarer, melk ost, frisk frukt og friske grønnsaker, poteter og sukker er billigere. Samlet for disse matvaregruppene lå prisnivået vel 20 prosent under norsk prisnivå for identiske varer. For brød, sjokolade, iskrem og matolje var prisnivået rundt 10 prosent lavere i Sverige sommeren 1998. Smør, fisk og produkter av fisk er derimot billigere i Norge enn i Sverige.

Denne sammenlikningen blir belyst i en artikkel i Økonomiske analyser 7/99.

Som forventet er det også mulig å oppnå lavere priser ved innkjøp av alkoholholdige drikkevarer og tobakk i Sverige.

For gruppen kjøtt og kjøttvarer var spesielt kylling, kjøttdeig og ferskt kjøtt av svin vesentlig billigere i Sverige. Enkelte av disse produktene var vel 50 prosent

billigere i Sverige. Lammekjøtt var derimot noe billigere i Norge sommeren 1998.

Danmark og Sverige like billig

Dersom den norske gjennomsnittshusholdningen hadde reist til Danmark for å gjøre sine matvareinnkjøp, ville den spart like mye i forbruksutgifter som i Sverige. Også i Danmark var matvarene totalt sett 12 prosent billigere enn i Norge. Spesielt melk, fløte, importert ost, kjøtt og kjøttvarer og sukker er billigere i Danmark. Fisk og fiskeprodukter har derimot omtrent samme prisnivå i Oslo og i Danmark. Poteter og potetvarer var noe billigere i Oslo sommeren 1998.

Tobakk var enda billigere i Danmark enn i Sverige. Sommeren 1998 var tobakken 35 prosent billigere i Danmark enn i Norge, mens den i Sverige var 19 prosent billigere. Prisnivået på drikkevarer i Danmark og Sverige var henholdsvis 15 og 18 prosent billigere enn i Norge.

Arbeidskraft

For få helsearbeidere?

Det kan fortsatt bli mangel på leger, sykepleiere og hjelpepleiere i årene fremover. Derimot kan det bli overskudd av samfunnsvitere, humanister og jurister. Dette viser Statistisk sentralbyrås (SSBs) fremskrivning over tilbud og etterspørsel for ulike typer arbeidskraft fordelt på utdanning.

Fremskrivingene må tolkes som anslag på hva som kan skje i arbeidsmarkedet under bestemte forutsetninger, og ikke som prognoser for ledighetsutviklingen for ulike typer arbeidskraft.

Arbeidsstyrken er sammensatt av personer med ulik utdanning og ulike kvalifikasjoner. Dersom tilbud og etterspørsel ikke vokser i takt, kan det oppstå mangel eller overskudd på ulike typer arbeidskraft.

Med utgangspunkt i demografiske og økonomiske modeller har Statistisk sentralbyrå utviklet et beregningsopplegg som kan kaste lys over mulighetene for fremtidig ubalanse i arbeidsmarkedet.

Analysen viser at det i årene fremover kan bli overskudd på en del grupper med høyere utdanning, i første rekke gjelder dette personer med samfunnsvitenskapelig utdanning, både av lavere og høyere grad. Selv om det, som nevnt foran, er grunn til å regne med en klar økning i etterspørselen for denne gruppen, innebærer den store tilstrømningen til studieretningen på begynnelsen av 1990-tallet at tilgangen kan vokse sterkere enn etterspørselen. Tilbøyeligheten til å ta fatt på høyere samfunnsvitenskapelige studier ser også ut til å ha økt fra 1993 til 1997. Selv om det kan bli utdanned for mange samfunnsvitere i forhold til behovene, er det lite trolig at mange i utdanningsgruppen blir arbeidsledige, da de fleste vil få arbeid på områder hvor en lavere utdanning trolig hadde vært tilstrekkelig. De samme forholdene ser ut til å gjøre seg gjeldende for humanistene, men ikke i like sterk grad som for samfunnsviterne.

Tilstrømningen til jusstudiet økte sterkt rundt 1990, og i Statistisk sentralbyrå (1998) ble det anslått et stort overskudd av jurister. Anslagene på studietilbøyelighetene som den gang ble lagt til grunn for analysen, kan ha bidratt til at tilgangen trolig ble overvurdert. I tillegg er det også i de siste årene satt i verk tiltak for å begrense tilstrømningen til studiet. Anslått svak opp-

gang i tallet på ansatte i offentlig administrasjon bidrar til å begrense veksten i etterspørselen etter jurister. Til tross for lavere studietilbøyeligheter kan det derfor bli et tilbudsoverskudd for denne utdanningsgruppen. Som for samfunnsviterne er det imidlertid liten grunn til å regne med at mange av disse blir arbeidsledige.

Til tross for klar vekst i helsesektoren og erstatning av ufaglært personell med arbeidskraft med høyere utdanning, indikerer beregningene at det også kan bli overskudd på enkelte utdanningsgrupper rettet inn mot helse- og sosialsektoren utenom leger, sykepleiere og hjelpepleiere. Resultatene fra et mer detaljert opplegg utarbeidet for helse- og sosialsektoren indikerer at det i første rekke kan bli overskudd på fysioterapeuter, barnevernspedagoger og sosionomer. For disse gruppene har det vært en kraftig økning i studiekapasiteten.

Usikkerhet knyttet til analysen

Ved å sammenholde fremskrivingene for tilbud og etterspørsel for ulike typer arbeidskraft er det mulig å få en indikasjon på mulig ubalanse som kan oppstå i fremtiden. Resultatene må imidlertid tolkes i lys av de forutsetningene som er lagt til grunn, og det kan være en betydelig usikkerhet om disse. Dersom det oppstår ubalanse i arbeidsmarkedet for en utdanningskategori, vil det i praksis tre i kraft motvirkende mekanismer. Ved mangel på en type arbeidskraft vil personer med utdanning som ligger nært opptil, ofte bli tilsatt. Motsatt vil en kategori med arbeidskraft det er overskudd på, gå inn på beslektede områder eller områder hvor det ikke nødvendigvis kreves så langvarig utdanning. Videre kan ungdommens utdanningsvalg bli påvirket av utsikter til mulig ubalanse. Et av formålene med beregningsopplegget er nettopp at det skal være til hjelp for myndighetene ved fastsetting av studiekapasiteten på ulike områder. Etter som de nevnte mekanismene ikke er innarbeidet i beregningsopplegget, vil beregningene kunne gi et overdrevet bilde av ubalansen.

Byggjekostnadsindeks, bustader, september 1999

Liten auke i materialkostnadene

Frå august til september i år steig materialkostnadene for bustadblokker med 0,1 prosent. Auken frå september i fjor til september i år er på 2,0 prosent. For einebustader og rekkjehus gjekk indeksen opp med respektive 0,3 og 0,1 prosent.

Materialkostnadene knytte til røyrleggjararbeid endra seg ikkje frå august til september i år. Derimot steig delindeksen for røyrleggjararbeid i alt med 0,4 prosent i same periode. Årsaka er at endringar i løn for røyrleggjarar frå 1. til 2. kvartal i år er lagde inn i byggjekostnadsindeksen for september.

For bustadblokker er det delindeks for maling, tapetsering og legging av golvbelegg som har stige mest siste månad, med 1,0 prosent. Materialkostnadene for denne delindeksen steig med 0,3 prosent i same periode. Frå september i fjor til september i år er det for bustadblokker delindeks for elektrikkararbeid som har auka mest, med 7,2 prosent.

Den totale byggjekostnadsindeksen har ein auke på 0,5 prosent frå august til september i år, og ein auke på 2,6 prosent frå september i fjor. Materialkostnadene steig med 1,9 prosent i same periode.

Byggjekostnadsindeks for bustader. 1978=100

	September 1999	Endring i prosent	
		August 1999- september 1999	September 1998- september 1999
Byggjekostnader, totalt	268,2	0,5	2,6
Materialkostnader, totalt.	276,0	0,2	1,9
Einebustader av tre			
Total	265,8	0,6	2,6
Materialer	272,1	0,3	1,8
Elektrikkararbeid			
Total	431,8	0,2	7,0
Materialer	522,0	0,3	5,9
Rekkjehus av tre			
Total	272,2	0,5	2,6
Materialer	281,8	0,1	1,8
Elektrikkararbeid			
Total	433,4	0,2	7,0
Materialer	522,0	0,3	5,9
Bustadblokker			
Total	272,8	0,5	2,8
Materialer	285,0	0,1	2,0
Elektrikkararbeid			
Total	426,2	0,2	7,2
Materialer	522,0	0,3	5,9

Lønnsstatistikk. Lønnsindeks, 2. kvartal 1999. Foreløpige tall

Moderat lønnsøkning

Den kvartalsvise lønnsindeksen viser at månedsførtjenesten i alt for heltidsansatte i industrien økte med 1,2 prosent fra 1. kvartal til 2. kvartal i år.

I samme periode økte månedsførtjenesten for heltidsansatte i bygge- og anleggsvirksomhet med 1,4 prosent mens samferdsel hadde en økning på 1,2 prosent. Månedsførtjenesten i olje- og gassutvinning og bergverksdrift ble redusert med 1,1 prosent.

Olje- og gassutvinning og bergverksdrift hadde høyest økning i avtalt lønn fra 1. kvartal til 2. kvartal i år med 1,1 prosent. Ansatte i industri hadde til sammenlikning en vekst på 1,0 prosent mens ansatte i samferdsel hadde en økning på 0,9 prosent. Ansatte i bygge- og anleggsvirksomhet hadde en økning på 0,8 prosent.

Det er reduserte utbetalinger av uregelmessige tillegg og bonuser som gir nedgang i månedsførtjenesten i alt for ansatte i olje- og gassutvinning og bergverksdrift.

Sammenlikning over året fra 2. kvartal 1998 til 2. kvartal i år må tolkes med stor forsiktighet. Det var svært variabelt hvor mye av lønnsoppjøret i 1998 som ble registrert i statistikken for 2. kvartal 1998. Mange konflikter med videre førte til at resultatet ikke ble registrert før i 3. kvartal 1998. Resultatet av lønnsoppjøret i våres derimot, er i all hovedsak kommet med i statistikken for 2. kvartal i år.

Tabell 1 Indeks for gjennomsnittlig månedsførtjeneste i alt¹ i industri, olje- og gassutvinning og bergverksdrift, bygge- og anleggsvirksomhet og samferdsel². 3. kvartal 1997=100

	Industri	Olje- og gassutvinning og bergverksdrift	Bygge- og anleggsvirksomhet	Samferdsel ²
3. kvartal 1997	100,0	100,0	100,0	100,0
1. kvartal 1998	103,7	101,5	103,0	103,6
2. kvartal 1998	104,9	103,0	106,1	104,7
3. kvartal 1998	107,1	107,0	107,4	107,2
4. kvartal 1998	107,3	107,1	108,9	107,5
1. kvartal 1999	109,3	108,5	110,0	110,0
2. kvartal 1999	110,6	107,3	111,5	111,3

¹Månedsførtjeneste omfatter avtalt lønn, uregelmessige tillegg og bonus, provisjon og lignende. ²Eksklusive virksomheter i offentlig sektor med innrapportering av lønn til Arbeids- og administrasjonsdepartementet for ansatte i staten og til Kommunenes Sentralforbund for ansatte i kommunene.

Tabell 2 Indeks for gjennomsnittlig avtalt lønn¹ i industri, olje- og gassutvinning og bergverksdrift, bygge- og anleggsvirksomhet og samferdsel². 3. kvartal 1997=100

	Industri	Olje- og gassutvinning og bergverksdrift	Bygge- og anleggsvirksomhet	Samferdsel ²
3. kvartal 1997	100,0	100,0	100,0	100,0
1. kvartal 1998	101,1	101,2	100,6	101,2
2. kvartal 1998	103,5	102,6	103,9	103,3
3. kvartal 1998	106,1	106,8	106,8	105,9
4. kvartal 1998	106,8	108,1	107,7	107,2
1. kvartal 1999	108,0	108,5	107,9	107,8
2. kvartal 1999	109,1	109,7	108,8	108,8

¹Avtalt lønn ved utgangen av kvartalet. ²Eksklusive virksomheter i offentlig sektor med innrapportering av lønn til Arbeids- og administrasjonsdepartementet for ansatte i staten og til Kommunenes Sentralforbund for ansatte i kommunene.

Tabell 3 Nivå tall for gjennomsnittlig månedsførtjeneste og avtalt lønn i industri, olje- og gassutvinning og bergverksdrift, bygge- og anleggsvirksomhet og samferdsel². 3. kvartal 1997 og 1998

	Industri	Olje- og gassutvinning og bergverksdrift	Bygge- og anleggsvirksomhet	Samferdsel ²
3. kvartal 1997				
Månedsførtjeneste	20 005	31 520	19 717	20 182
Avtalt lønn	19 334	27 899	19 164	19 583
3. kvartal 1998				
Månedsførtjeneste	21 417	33 714	21 171	21 638
Avtalt lønn	20 509	29 792	20 475	20 738

¹Månedsførtjeneste omfatter avtalt lønn, uregelmessige tillegg og bonus, provisjon og lignende. ²Eksklusive virksomheter i offentlig sektor med innrapportering av lønn til Arbeids- og administrasjonsdepartementet for ansatte i staten og til Kommunenes Sentralforbund for ansatte i kommunene.

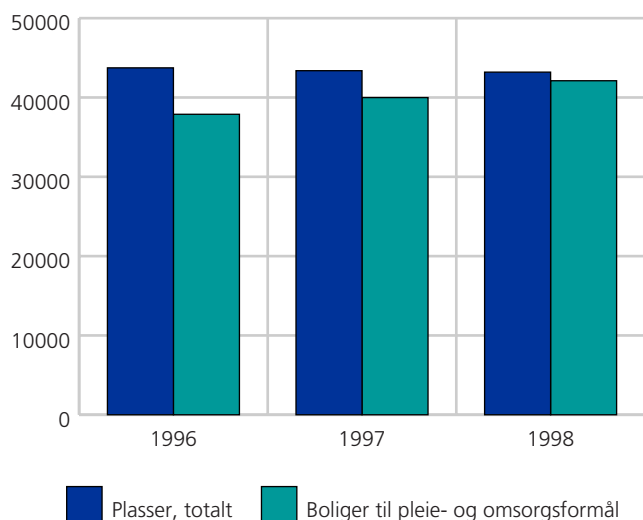
Pleie- og omsorgstjenester, 1998

Flere årsverk i pleie og omsorg

Årsverkene i pleie- og omsorgstjenestene økte med 3 300 fra 1997 til 1998. Om lag 15 200 årsverk ble utført av sykepleiere og 28 400 årsverk av hjelpepleiere.

I overkant av 52 prosent av alle årsverkene ble utført av personell med enten hjelpepleier- eller sykepleierutdanning. Totalt ble det utført 82 700 årsverk i pleie- og omsorgstjenestene, en økning på 3 300 siden utgangen av 1997. Dette er en økning fra 128 årsverk per 1 000 innbyggere over 67 år i 1997 til 134 i 1998.

Plasser i institusjoner for eldre og funksjonshemmede og boliger til pleie og omsorgsformål. 1996-1998

Per 31. desember 1998 var det registrert 1 031 institusjoner for eldre og funksjonshemmede. Dette er en økning på seks institusjoner siden 1997. I overkant av 88 prosent av institusjonene er registrert som kommunale, de resterende 12 prosent er eid av private eller har annen eierform.

84 prosent enerom

Det totale antallet plasser i institusjoner er nær 43 200, en svak nedgang fra året før. På samme tid har det

totale antallet sykehjemsplasser steget med 500. Den største økningen har skjedd innen de somatiske sykehjemmene, mens det har vært en viss nedgang i plasser i andre typer institusjoner.

Det er registrert 37 300 rom i institusjonene. Av disse er nær 84 prosent rom for en beboer.

42 400 personer var registrert som heldøgnsbeboere i institusjonene. 70 prosent av institusjonsbeboerne er kvinner og mer enn tre fjerdedeler av kvinnene er over 80 år. Mer enn halvparten av de mannlige institusjonsbeboerne er over 80 år.

Det er registrert litt over 42 100 boliger til pleie- og omsorgsformål i 1998. Mer enn 79 prosent av disse boligene er eid av kommunene. Om lag 7 200 av boligene er omsorgsboliger bygd med oppstartingsstøtte fra Husbanken.

Av de 40 600 personene som er registrert som beboere i boliger, er hver fjerde person under 67 år. Det er flest kvinner som bor i boliger til pleie- og omsorgsformål, bare i gruppen under 67 år er det flere menn.

Hjemmetjenester

Nær 152 800 personer var registrert som brukere av hjemmetjenester per 31. desember 1998. Av de registrerte brukerne mottok 54 600 både hjemmesykepleie og praktisk bistand, mens henholdsvis 27 100 og 68 600 fikk bare hjemmesykepleie eller bare praktisk bistand. 4 600 personer ble registrert som brukere som fikk mer enn 35,5 timer hjemmetjenester per uke. Brukerne under 67 år utgjorde i 1998 den største gruppen av mottakere av hjemmetjenester. Denne gruppen har også økt mest i løpet av 1990-årene.

Tabell 1 Plasser¹ i institusjoner og boformer med heldøgns omsorg for eldre og funksjonshemmede. 1991-1998

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998 ²
Plasser i alt	45 946	45 890	45 767	44 941	43 882	43 735	43 377	43 196
Somatiske sykehjem	19 691	20 712	21 536	22 162	23 462	24 583	25 911	27 045
Kombinerte alders- og sykehjem	15 248	14 420	13 672	13 239	12 116	11 324	10 341	9 390
Sykehjemsavdeling i kombinasjon med fylkeskommunal virksomhet	1 674	1 498	1 326	1 150	1 232	1 362	1 229	1 161
Aldershjem	7 282	6 836	6 734	6 519	5 841	5 502	5 223	4 969
Boliger med heldøgns tjenester definert som institusjon	1 139	1 287	1 558	1 871	1 231	964	673	631
Andre institusjoner	912	1 137	941	..	..	..	..	..

¹Eksklusive fylkeskommunale plasser. ²Institusjoner som per 31. desember 1998 er i drift. Registrert etter beliggenhetskommune.

Tabell 2 Rom¹ i institusjoner og boformer med heldøgns pleie og omsorg for eldre og funksjonshemmede. 1991-1998. Prosent (N=antall rom)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
I alt (N)	38 665	39 022	38 454	37 966	37 196	36 831	37 216	37 300
Prosent	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rom for en beboer	78,6	79,4	79,6	80,3	80,9	81,7	83,1	83,8
Rom for to beboere	20,3	19,8	19,7	19,1	18,6	17,9	16,6	15,9
Rom for flere beboere ..	1,0	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,3

¹Rom i institusjoner som per 31. desember 1998 er i drift.

Tabell 3 Beboere i institusjoner for eldre og funksjonshemmede, etter alder. 1992-1998

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
I alt	45 571	44 878	43 447	42 532	43 075	42 921	42 406
Under 67 år	1 804	1 663	1 611	1 589	1 576	1 586	1 519
67-74 år	4 202	4 171	3 871	3 756	3 617	3 566	3 301
75-79 år	6 377	6 477	6 372	6 329	6 172	6 199	6 124
80-84 år	10 749	10 530	10 390	9 968	9 998	10 096	9 959
85-89 år	12 058	11 923	11 448	11 230	11 268	11 351	11 373
90 år og over	10 381	10 114	9 755	9 660	9 794	9 644	9 863
Uoppgitt alder	0	0	0	0	650	479	267

Tabell 4 Beboere i boliger til pleie- og omsorgsformål, etter alder. Boenheter. 1994-1998

	1994	1995 ¹	1996 ²	1997 ³	1998 ⁴
Antall beboere	30 260	32 338	35 254	38 140	40 617
Under 67 år	9 013	9 169	9 592	10 783	11 573
67-74 år	4 118	3 993	4 630	5 096	5 140
75-79 år	4 319	4 654	5 423	6 037	6 135
80-84 år	5 859	5 590	6 340	7 031	7 297
85-89 år	4 183	4 457	5 257	5 987	6 414
90 år og over	2 070	2 121	2 523	2 912	3 260
Uoppgitt alder	698	2 354	1 489	294	798
Boenheter	28 695	32 423	37 882	39 987	42 110

¹Antall boliger og beboere antas å være noe underrapportert. ²For 3 008 av boligene er antallet beboere ikke spesifisert. ³For 1 971 av boligene er antall beboere ikke spesifisert. ⁴For 1 576 av boligene er antall beboere ikke spesifisert.

Tabell 5 Mottakere av hjemmetjenester, etter alder. 1992-1998

	1992	1993	1994	1995 ¹	1996	1997	1998
I alt	146 272	142 623	142 354	134 529	144 765	149 026	152 796
Under 67 år	24 870	24 369	26 810	24 197	29 945	31 442	34 208
67-74 år	24 413	23 511	21 876	20 671	20 700	20 347	19 313
75-79 år	28 758	27 335	26 854	25 238	26 625	26 966	27 443
80-84 år	34 613	33 624	32 947	31 603	32 621	33 342	34 025
85-89 år	22 530	23 593	23 490	22 989	24 498	25 024	26 506
90 år og over	9 854	10 089	9 961	9 744	10 376	10 533	11 301
Uoppgitt alder	1 234	102	416	87	0	1 372	0
Per 1 000 innbyggere 67 år og over	236	230	229	216	233	240	247

¹Andre tjenester enn hjemmesykepleie og hjemmehjelp er ikke med.

Tabell 6 Årsverk¹ innen pleie- og omsorgstjenestene. 1992-1998

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Årsverk i alt	66 430	69 395	68 331	69 795	73 733	79 435	82 746
Årsverk per bruker ²	0,35	0,37	0,36	0,39	0,39	0,41	0,42
Per 1 000 innbyggere 67 år og over	107	112	110	112	119	128	134
Per 1 000 innbyggere 80 år og over	397	409	394	395	409	431	439

¹Årsverk er summen av antall heltidsstillinger og antall deltidstillinger omregnet til heltidsstillinger. ²Årsverk per bruker er regnet ut fra summen av mottakere av hjemmetjenester (inkl. andre tjenester) og antall plasser i institusjoner.

Tabell 7 Plasser¹ i institusjoner for eldre og funksjonshemmede og boliger til pleie- og omsorgsformål. 1996-1998

	1996	1997	1998
Plasser, totalt	43 735	43 377	43 196
Sykehjemsplasser	33 718	34 291	34 784
Aldershjemsplasser	8 934	8 302	7 636
Andre plasser	1 083	784	776
Boliger til pleie- og om- sorgsformål	37 882	39 987	42 110

Omsetningsindeks for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet, 1. kvartal 1999

Eiendomsvirksomhet økte med 15 prosent

Bedrifter med omsetning og drift av fast eiendom som virksomhet, omsatte for vel 15 prosent mer i 1. kvartal i år sammenlignet med 1. kvartal i fjor.

Databehandlingsvirksomhet og rengjøringsvirksomhet økte begge omsetningen med 23,3 prosent i 1. kvartal 1999 sammenlignet med samme periode året før.

Bedriftene innenfor etterforskning og vakttjeneste økte omsetningen med 19,4 prosent i 1. kvartal i år sammenlignet med 1. kvartal i fjor. Formidling av arbeidskraft og juridisk, administrativ og organisasjonsteknisk tjenesteyting og revisjon økte med henholdsvis 13,5 og 10,4 prosent.

Omsetningen totalt for eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet steg med 7,9 prosent i 1. kvartal i år sammenlignet 1. kvartal i fjor.

Reviderte tall

Indeksene for 1998 er revidert. Revisjonen er størst for 4. kvartal 1998 og næringene omsetning og drift av fast eiendom og formidling av arbeidskraft.

Tabell 1 Omsetningsindeks. Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet. Verdiindeks. 1. kv. 1997=100

	1997	1998	1. kvartal 1998	1. kvartal 1999	Endring i prosent	
					1997-1998	1. kv. 98- 1. kv. 99
K. Eiendomsdrift, forretningsmessig tjenesteyting og utleievirksomhet	110,7	126,0	118,5	127,9	13,8	7,9
70. Omsetning og drift av fast eiendom.	100,5	100,0	95,7	110,0	-0,5	15,1
71. Utleie av maskiner og utstyr uten personell. Utleie av husholdningsvarer mv.	111,9	123,7	114,5	120,9	10,6	5,6
72. Databehandlingsvirksomhet.	113,9	143,6	129,3	159,4	26,1	23,3
73. Forskning og utviklingsarbeid.	118,0	124,4	107,1	113,7	5,5	6,2
74. Annen forretningsmessig tjenesteyting	113,0	130,8	124,2	127,4	15,7	2,6
74.1 Juridisk, administrativ og organisasjons- teknisk tjenesteyting og revisjon.	103,6	109,4	112,1	123,8	5,6	10,4
74.2 Arkitektvirksomhet og teknisk konsulentvirksomhet	118,5	135,5	126,9	123,8	14,3	-2,5
74.3 Teknisk testing og analyse.	125,6	160,1	136,9	146,0	27,5	6,7
74.4 Annonse og reklamevirksomhet	107,8	116,6	114,2	112,9	8,1	-1,1
74.5 Formidling av arbeidskraft.	114,9	156,4	144,2	163,7	36,1	13,5
74.6 Etterforskning og vakttjeneste.	103,9	114,2	102,5	122,4	9,9	19,4
74.7 Rengjøringsvirksomhet	110,9	141,3	123,5	152,2	27,4	23,3
74.8 Forretningsmessig tjenesteyting ellers.	114,5	150,7	142,4	140,0	31,6	-1,7

Kulturstatistikk. Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja per 1.1.1999

Korrigerte tal

Tala over trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja per 1.1.1999 er no oppdaterte på grunn av nye opplysninger frå fylkesmennene. Dette gjeld tabell nummer 1 og 3 som blei publisert august i år.

Les mer <http://www.ssb.no/kultur/>

Tabell 1 Medlemmer i trus¹ - og livssynssamfunn² utanfor Den norske kyrkja. 1971-1999

	Medlemmer ³					Prosent		
	1971	1980	1990	1998	1999	1971	1998	1999
Registrerte trussamfunn i alt	111 263	128 184	185 735	233 264	238 354	100,0	100,0	100,0
Pinsemenigheter	35 874	42 518	43 471	43 768	44 094	32,2	18,5	18,5
Den Evangelisk Lutherske Frikyrkja i Noreg	18 984	19 357	20 360	20 804	20 899	17,1	8,8	8,8
Den romersk-katolske kyrkja	9 366	13 923	26 580	37 894	40 203	8,4	15,5	16,9
Metodistkyrkja i Noreg	17 622	17 120	15 447	13 518	13 204	15,8	5,8	5,5
Jehovas vitner i Noreg	..	..	14 749	15 113	15 083	..	6,4	6,3
Det norske Baptistsamfunn	11 880	12 098	11 836	10 503	10 404	10,7	4,6	4,4
Islam	..	1 006	19 189	40 780	45 145	..	19,7	18,9
Det Norske Misjonsforbund	3 804	5 510	7 416	8 311	8 182	3,4	3,5	3,4
Adventistsamfunnet	6 090	6 595	6 631	6 188	6 096	5,5	2,6	2,6
Det Evangelisk-Lutherske kyrkjesamfunn	3 618	3 744	3 510	3 471	3 455	3,3	1,5	1,4
Den engelske kyrkja i Noreg	..	1 379	1 865	1 484	1 576	..	0,6	0,7
Guds menighet	1 519	1 452	1 393	1 020	1 116	1,4	0,4	0,5
Det Mosaiske Trussamfunn	855	915	1 000	1 047	1 041	0,8	0,4	0,4
Kristne Senter	..	..	619	3 278	3 170	..	1,6	1,3
Buddhistforbundet	..	..	3 012	6 324	6 779	..	2,6	2,8
Kristensamfundet	..	..	1 389	1 979	2 003	..	0,8	0,8
Den greske ortodokse kyrkja	..	..	1 222	1 812	1 915	..	1,0	0,8
Sikh	..	..	1 078	455	158	..	0,1	0,1
Hindu	..	..	..	864	293	..	0,6	0,1
Andre registrerte trussamfunn	1 651	2 567	4 968	14 651	13 538	1,5	5,0	5,7
Uregistrerte trussamfunn i alt	..	..	11 910	27 098	29 353	..	100,0	100,0
Dei frie evangeliske forsamlingar	..	..	2 054	3 373	3 605	..	12,4	12,3
Pinsemenigheter	..	..	1 721	1 209	1 224	..	4,5	4,2
Islam	..	..	-	5 854	6 048	..	21,6	20,6
Andre uregistrerte trussamfunn	..	..	8 135	16 662	18 476	..	61,5	62,9
Livssynssamfunn i alt	..	..	49 428	69 894	68 253	..	100,0	100,0
Human-Etisk Forbund	..	..	49 428	69 894	68 253	..	100,0	100,0

¹Omfattar registrerte og uregistrerte trussamfunn/menigheter med statstilkott for 1999, jf. lov om trussamfunn av 13. juni 1969. Medrekna menighetstilhøyrige medlemmer.

²Livssynssamfunn med statstilkott for 1999, jf. lov om tilskott til livssynssamfunn av 12. juni 1981. F.o.m. 1985 er barn under 15 år medrekna.

³Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for.

Tabell 3 Den norske kyrkja. Kyrkjeleg statistikk. Bispedøme. 1998

Bispedøme	Tal på personar					
	Døypte	Konfirmerte	Kyrkjeleg vigsel	Gravferd	Innmeldt i kyrkja	Utmeldt frå kyrkja
1995	49 982	39 713	13 352	42 286	1 132	5 811
1996	50 590	39 391	13 955	42 612	1 079	5 014
1997	50 294	39 083	14 049	42 417	1 392	4 955
1998	48 462	37 870	13 189	41 994	871	4 830
Oslo	4 845	2 748	1 284	5 525	169	833
Borg	5 766	4 333	1 659	4 813	92	543
Hamar	3 974	3 354	1 189	4 645	48	343
Tunsberg	4 477	3 461	1 360	4 422	90	485
Agder	4 370	3 864	1 458	4 086	153	662
Stavanger	4 747	3 850	1 267	2 731	67	416
Bjærgvin	6 678	5 539	1 585	4 991	78	563
Møre	3 063	2 848	812	2 442	28	238
Nidaros	4 743	3 618	1 157	3 767	75	381
Sør-Hålogaland	2 962	2 344	685	2 534	35	185
Nord-Hålogaland	2 837	1 911	733	2 038	36	181

Kilde: Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste.

Den første levekårsundersøkelsen

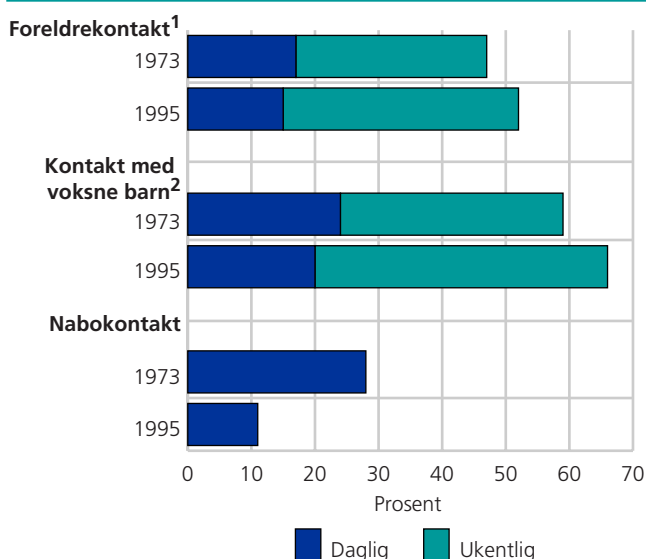
Hele 44 prosent av befolkningen hadde ikke telefon og 27 prosent av husholdningene manglet WC i leiligheten. Det viste den første levekårsundersøkelsen fra 1973/74. I 1979 startet arbeidet med Statistisk sentralbyrås egen levekårsundersøkelse.

Den første undersøkelsen som ble gjennomført i 1973/74, var et regjeringsoppdrag gjennomført av en forskergruppe. SSBs første levekårsundersøkelse kom i 1980, og har siden inngått som en fast del av statistikken. Fra 1980 ble den gjennomført om lag hvert fjerde år, og fra 1996 hvert år.

Det er velkjent at de materielle levekårene er kraftig forbedret siden begynnelsen av 1970-årene. Lavekårsundersøkelsen i 1973 dokumenterer dette. Den viser for eksempel at bare litt over halvparten av befolkningen (56 prosent) da hadde telefon. På det tidspunkt var det også betydelige deler av befolkningen som hadde utilfredsstillende boforhold. For eksempel manglet 27 prosent av husholdningene WC i leiligheten. Nå mangler nesten ingen WC.

Det er en vanlig forestilling at det har gått fram materielt sett, men vi har fått dårligere kår på det ikke-materielle området. Det er neppe mulig å gi noe entydig svar på om dette er riktig. Vi skal imidlertid presentere enkelte mål på utviklingen i de ikke-materielle levekår.

Andel med foreldrekontakt, kontakt med voksne barn og nabokontakt. 1973 og 1995. Prosent

¹ Andel av personer med foreldre i live. ² Andel av personer med voksne barn som er flyttet hjemmefra.

Kontakten med nærmeste familie har blitt sterkere siden 1973. Det er blitt flere som har foreldre i live (60 prosent i 1973 og 69 prosent i 1995). Kontakten mellom voksne barn og foreldre er blitt styrket. Spesielt er det blitt flere som har ukentlig kontakt. Derimot er det ikke blitt vesentlige endringer i kontakten mellom søsken.

Det er ikke blitt flere som har gode venner på bostedet, men tall fra 1980 tyder på at også kontakten med venner er blitt noe hyppigere. Derimot har kontakten med naboer blitt klart redusert. I 1973 hadde 28 prosent daglig omgang med naboer. Dette var redusert til 11 prosent i 1995.

Aktiviteten i samfunnslivet mer generelt synes ikke å ha økt. Andelen som er aktive i en eller flere organisasjoner har vært omtrent uendret de siste 20 årene. Derimot har medlemskap og aktivitet i politiske partier og organisasjoner blitt redusert. I 1973 var 13 prosent medlem i politisk parti eller organisasjon, i 1995 gjaldt det 9 prosent (spørsmålene de to årene var ikke helt sammenlignbare, men med sammenlignbare spørsmål ville forskjellen antakelig vært større). Nedgangen i medlemskap var større blant menn enn blant kvinner. Blant menn var nedgangen minst blant unge.

Økende vold er en forestilling som knyttes til samfunnsutviklingen. Kriminalstatistikken viser en sterk økning i voldskriminalitet. Også levekårsundersøkelsene viser en økning i andelen som er utsatt for vold, men vesentlig svakere enn kriminalstatistikken. Andelen som i løpet av ett år har blitt utsatt for vold eller alvorlige trusler, økte fra 3 prosent i 1973 til 6 prosent i 1997. Det er stort sett blant yngre det har vært en økning. Særlig gjelder det blant unge under 25 år og særlig blant unge kvinner.

Litt overraskende finner en at frykten for å bli utsatt for vold ikke ser ut til å ha økt. Både i 1973 og 1995 var i overkant av 10 prosent urolig for å bli utsatt for vold. Spørsmålene er ikke helt sammenlignbare. Etter 1973 gjelder spørsmålet frykt for vold på bostedet, mens stedet ikke er spesifisert i 1973.

Ny statistikk i uke 41

- 11.10. Harmonisert konsumprisindeks for Norge, september 1999
- 11.10. Konsumprisindeksen, per 15. september 1999
- 11.10. Prisindeks for førstegangsomsetning innenlands, per 15. september 1999
- 11.10. Produsentprisindeksen, per 15. september 1999

- 12.10. Månedlig elektrisitetsstatistikk, august 1999

- 13.10. Fergetransport mellom Norge og utlandet, august 1999
- 13.10. Utdanningsstatistikk. Studenter ved universiteter og vitenskapelige høyskoler, høsten 1998

- 14.10. Campingstatistikk, august 1999
- 14.10. Hyttegrendstatistikk, august 1999
- 14.10. Kommunehelsetjenesten, 1997-1998

- 15.10. Norske skips anløp av utenlandske havner, 1998
- 15.10. Strukturstatistikk. Samferdsel og reiseliv, 1996 og 1997
- 15.10. Utenrikshandelen med varer, 3. kv. 1999. Volum- og prisindekser
- 15.10. Utenrikshandelen med varer, september 1999

